Ն. 2618 1894 ՓԵՏՐՎԱՐ 8 ՍԱԼԸ 1311 ՇԱՊԱՆ 14 ՕՆՈՒՆՃԸ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՆԷՎԱՄԻ ԿԱԶՃԷՕՂԼՈՒ (صاحب امتياز: جيوهلكيان) جريدهٔ شرقيه

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսլըգ	6 ամսլըգ	3 ամսլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200	» 100	»

Մէճմուէսի 20 փարատըր

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղր. 5
4իւնճիւ սահիֆէ 11ի 10բ. հս. » 3
Մէվատտը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաղազասընտա տըր ։ Քէաղիտէի մէվատտ հաղգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ֆրանսա կապինէթօսունուն օլունտըղունա կէօրէ, Պանգա ռօմէնի նամ պանգանըն մէճլիսը իտարէ րէիսի Մ. Սուպէյրան իլէ մուամէլէյին չէրիքը Թէօդ մէթի վէ մէզքիւր պանգանըն միւտիրի Մ. Գիէրգ քէֆալէթլէ նէզարէթէ ալընմըշլար տըր։ Մ. Սուպէյրան 300 պին ֆրգ. վէ Մ. Գիէրգ տախի 80 պին ֆրգ. քէֆալէթ ագչէսի իթա իթմիշլէր տիր։

——

Գարատաղ հուտուտընտա պազը մաղալէրի Թային իթմէք իչին Թէշէքքիւլ իտէն գոմիսիօնըն Օսմանլը մուրախխասլարընտա միրալայ Թէվֆիգ պէյ իթմէք իչին պու հաֆթա զարֆընտա Թարիխտէ հէտիյէ վէրիլէճէկի Պապը Ալի Թարաֆընտան Գարատաղ Տէբսաւմէթ մաղահաթփիւրարը Մ. Գաքիրէ Թէպլիղ խուսուսի, վէ իչպու Թէպլիղաթ իւզէրինէ Գարատաղ մուրախխասլարընա տախի հաւատա ագիմէթ իթմիշլէրի իչին էմր վէրիլմիշի Բէչթատան իչար օլունըյօր։

——

Աթինատան վարիտ օլան մալումաթը նազարըյէ կէօրէ, չէնըր մէզքիւրատէ 7—8 միլիօն տրահմի սէրմայէ իլէ պիր պանգա պանգասը Թէէսիսիյէ մէզքիւր պանգա սէրմայէստարանընըն ճէրի պանքիլէրտէն միւրէքքէպ օլմասը մուզարրէր պուլունմըշ տըր։

Մէզքիւր պանգա Եունան հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Թէէսիս թուլէճէկլինտէն, նիզամնամէ լայիհասը պու քէրրէ Մ. Թրիգուբի Թարաֆընտան Մէճլիսը մէպուսանա Թագտիմ օլունմըշ, վէ պանգանըն մէնտէրիճաթընտան անլաշըլտըղը վէճհիլէ, պանգա Գորէնթ պաղճըլարընա արազիլէրինին Թէրհինի մուգապիլինտէ 100ըտ 7 ֆայիզլէ աքչէ իգրազ իտէճէգ, վէ տիկէր Թարաֆտան քէնտի իգլիմլէրինի իւթիրա խուսուս էվրօպա ասար իլէ չարալ վէ սփիրթօ իմրաճ էյլէյէճէք տիր։

Մէզքիւր պանգանըն սէրմայէտարանը միյանընտա մէշհուր պանքէր Մ. Սինկրօս տախի պուլունըբ, 2-3 միլիօն տրահմի իթա իտէճէկի կիպի, Մօնօբօլ շիրքէթի վէ չէհրին սաիր պանքէրլէրի տախի իշթիրաք իտէճէքլէր տիր։

Եունան կաղէթալարը մէզքիւր պանգանըն կէրէք մէմլէքէթ վէ կէրէք Գոբէնթ պաղճըլարընա պէօյլէ խըտմէթլէր իֆա իտէճէկինի եազըյօրլար։

——

Աուսթրօ-Վէնկրօ ֆէլօթէ նամ վափուրըն 700 գատար եօլճըլարը իլէ Ինկիլթէրրա սահիլլէրինտէ զարգ օլտուղունա տաիր Պէրլինտէ վէ Համպուրկտա պիր չայիա գուհուր իթմէսի իւզէրինէ, պիլճիւմլէ եօլճուլարըն այիլէ վէ աքրապասը մէզքիւր վափոր գումփանեասընըն Համպուրկտա պուլունան իտարէխանէսինէ միւրաճաաթլա, պու պապտէ իդզահաթ թալէպ իթմիշլէր տիր։

Պու միւրաճաաթը միւթէաղըբ միւրուտ իտէն մալումաթ իչպու հավատիսին էսասսըզ օլտուղունը միւպէյին օլուբ, պու պապտա իմկանը մէմլէքէթ տախի պու պապտա իտէճէկինէ տախի իթմիշ օլտուղունտան Թարաֆընտան իճրա օլունան պիր Թահգիգաթ նէթիճէսինտէ իչպու պիր պօշլուգ մանտրաղայի իսպաթ իտէ պիլմիշլէր լէ Թէպէյյուն իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պու ագշամ Պէրաթ կէճէսի օլմագ միւնասէպէթիյլէ՝ պիլճիւմլէ ճամի վէ մէսճիտլէր Թէնվիր օլընաճաղը կիպի, Եըլտըզ սարայը Հիւմայունտան փիւթէւ վէ մէսճիտլէրէ ագամ վէ րիճալը տէվլէթ վէ մէմուրինը քիրամ հազրէթլէրի Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ արզը Թէպրիք վէ ուպուտիյէթ իտէճէքլէր տիր։

—Լէյլէի Պէրաթ վէ ճէվմը վէլատէթը հազրէթը Բատիշահի միւնասէպէթիյլէ պու ագշամտան իթիպարէն կէլէճէք ճումա իրթէսի կիւնինէ գատար ,Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէ տէլպէլէրի թաթիլ իտէճէք տիրլէր։

—Սիւլէյի Հիւմայուն՝ եարըն Թէպրիկ օլունաճագ, այա իլէ իսկիւտարա նագլ, վէ միւթէմատիրէ թիրէթերիտէ ռէքս օլընան Ջամիի Շահանէ տէսպէրի Թոփտէ իոնբէճէկ տիր։

—Տէվլէթլի Աւլէնէն Աթինա սէֆիրի ամթուֆ․ Կատոյան էֆ. հազրէթլէրի, հէր սէնէ վէլատէթ վէ ճիւլուսը հազրէթը Շէհրիյարի Թէվսիմը մախսուսլարընտա, Աթինատա պուլունան Ֆուգարայա 2000 տրախմի Թէվզի իթմէքտէ տիր։ Եֆէնտիի միւշարունիլէյհ պու քէրրէ Աթինա մէթրօբօլիթինէ պիր մէքթուպլա Թէվզի վէլատէթը պահիր Թասատուֆի հազրէթը Շէհրիյարի հիւրմէթինէ 2000 տրախմի իրսալ իտէրէք, պունըն 1615 տրախմի Թօփտան տօղրու մասքուտ օլան 17 քիլիսէին ֆուգարասը գուլլաթըլտըղընա, վէ 385 տրախմի սը տախի Էսքուտ նամ Թասաթթուֆխանէյէ հասր ու Թախսիսինի Թալէպ իթմիշ տիր։

—Կէճէճէք բէնճշէնպիհ կիւնիւ վէլատէթը հազրէթը Բատիշահի միւնասէպէթիյլէ Գալաթատա քէատին Սթանիօ եահուտիլէրինին իպադէթ խանէլէրինտէ Թէզայինաթ ձօմէ ու իճրայի Շէհրիյարիյէ տաիր տուապար իճրա օլունաճաղը կիպի, պիրճիւմլէ եահուտի մէճմուրլերի տախի րէսմի էլպիսէլէրինի լապիսէն, վէ տախի եահուտի Թէպաասի Շահանէ՝ այինը մէզքիւրտէ հազըր պուլունմագ էմր արմըշլար տըր։

—Շարգ շըմէնտէֆէրլէրինէ (Բումէլի շըմէնտէֆէրլէրինէ) միւթէալլիգ օլան մէսէլէնին Թէսվիյէսի իչին Տէրսաատէթտէ պիր մէճլիսին ագտը իճրա իտէճէկինի Մօնիթօր եազըյօր։ Պուլկարիսթան էմարէթիյլէ Շարգ շըմէնտէֆէրլէրի վէ Աւսթրիա շըմէնտէֆէր գումփանեալարը Թարաֆընտան տախի իչպու մէճլիսէ վէքիլլէր հազըր պուլունաճագլարը իսպաթ իտէն պէյան օլընըյօր։

—Եվվէլքի ագշամ Եունան սէֆիրի բէհնա Մավրօգօրտաթօ Թարաֆընտան պիր պիյաֆէթ քէշիտէ օլունարագ, իչպու զիյաֆէթտէ պազը էրքեանը սէֆարէթ իլէ Եունան միւթէպէրանը հազըր պուլունմըշլարտըր։

Բրենս վէ բրենսէս ճէնապլէրի՝ տուն քի նիշանէտմէգտէ եաղտըղըմըզ վէճհիլէ, եագընտա Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ, պիր միտտէթ Բումանիատա միւթէաղգըֆ օլտուգլարը էգամէթկեահտա իսքեան իթմիքտէն սօնրա, Եվրօպանըն պազը պիլատը մէշհուրէսինի զիյարէթ իտէճէքլէր, վէ Տէրսաատէթտէն միւֆարէգաթ իթմէզտէն էվվէլ պիր պալօ իթա էյլէյէճէքլէր տիր։

—Թօփխանէի Ամիրէ միւշիրի վէ ումում մէքթէպլէր աւքէրիյէի Շահանէ նազըրը տէվլ. Զէքի բաշա հազրէթլէրի՝ տուն Միւհէնտիսխանէի Պէրրիի Հիւմայունա ազիմէթլէ, պու սէնէ իքմալը Թահսիլ իտուպ սըյալարը վէ գալէ Թօբճուսը վէ իսթիհքեամ միւլազիմը էվվէլլիկի րիւթպէսիյլէ չըգան էֆ. լէրէ րէսմը Թահլիֆի իճրա իթմիշ, վէ պունը միւթէազգըպ վէգալիֆը միւհիմմէլէրի հագգընտա պիր խայլի նասիհաթլար իթա էյլէմիշ տիր։

—Վանտա բօլիս գոմիսէրի Նուրի էֆ. յի գաթլ իտէն չախսըն իտամ տաիր ․ իթա օլընան գարարը միւթէզամմըն օլան մազպաթա՝ խաքիբայի Շահանէյէ արզ օլունարագ, չէրէֆսուտուր պույրուլան իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, իչպու փէտար․ 1ուէ չախսը մէրգում իտամ օլունմըշ տըր։

—Մարտ 29տա Բոմատա ինիգատ իտէճէք օլան Թըպպը գոնկրէսինին՝ գրալ Ումպէրթօ հազրէթլէրի պիզզատ գիւշատ իտէճէք, վէ իչպու գոնկրէ միւնասէպէթիյլէ պէօյլէ շէնլիքլէր իճրա օլունաճագ տըր։ Գօնկրէտէ 32 մէմալիք Թարաֆընտան մուրախխասլար հազըր պուլունաճագ, վէ չիմտիյէ գատար 2080 ատէթ միւնասիպ օլընտըղը կիպի, տիւրլիւ իտէն էրպապը ֆէննի տախի հազըր պուլունաճագլարը տըր։

Թիւրքիատան 40 գատար Թապիպ գօնկրէյէ հազըր պուլունաճագլարը կիպի, հէյէթի իչպու աղպալար միւթէազգըպ Ցօգթ․ վան Մէլինգէն վէ քիմաքէթինէ Ցօգթ. Վիօլի Թային գըլընմըշլար տըր։

—Տէրսաատէթ իչպու պուլունան Տէրսաատէթ-Սէլանիք իթթիսալ շըմէնտէֆէրի խաթթընըն կիւշէրէկեահընտա Թէսալիւֆ իտէճէք արազինին մուսատէրէսի իսթիմլաքինին իճրասը իչին չիրքէթ Թարաֆընտան օլընան Թալէպ իւզէրինէ, ինգարէ էրքեանը հարպիյէսինէ մէմուր էրքեանը հարպիյէ պինպաշըլարընտան Ալի Բիզա պէյին՝ Թախսիսաթը գումպանեա Թարաֆընտան Թէսվիյէ իտիլմէք իւզէրէ, խաթթը մէզքիւր չիրքէթի նէզարէթինէ մէմուր Թայինի իտարէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմըշ տըր։

—Բէժի իտարէսինին կէչէն սէնէ գեանունսանի հասըլաթը 161000 լիրա օլմուշ իքէն, պու սէնէ մէզքիւր այ հասըլաթը 172000 լիրայա պալիղ օլմուշ տըր։

Մօրմօրա տէնիզինտէ վագու պուլան Թիւթիւն գաչագճըլըղընըն մէնի իչին, Բէժի իտարէսի սէկիզ իւլ հօրագէ 5 սէֆինայը միւսալլահայի գարար վէրէրէք, իշճալըն իճրասընա Թէշէպպիւս օլունմուշ տըր։

—Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէ չակիրտանընըն Թէֆթիշաթը Թէմիմէրի իճրա իթմէկի Մէարիֆ նէզարէթինէ Թէզգիրէ իթմախին ինտէն, եագընտա մէքթէպը մէզքիւր սագչէսինտէ Թէֆթիշաթ ու էնճվալի ինչասընա պաշլանաճագը իչխախիմ տըր։

—Տէվլէթլի Ալիյէ խըտմէթինտէ պուլունմագտա օլընան սօթէ․ Մուրաֆիլեթ մէճլիսի օլան տախիյէսի պէյնինտէ պիր սէնէ իչին գօնտուրմամ աղա պուլունարագ կիպի, եանի Թէֆթիշաթ մուամէլէսինին հուզուրը իշլահսը լազըմ օլմասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Աստրաքալընտան էրզրումա իրսալ օլընան զախիրէ չիմտիյէ գատար 8500 չուվալա պալիղ օլմուշ, բէշ թաճ էկլէ տախի կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

—Մահքէմէի Թէմեիզ ազայընտան ամթուֆ․ Շախպազ էֆ․ վէ աղա․ Հիւսէյին Բիչայի պէյ հազրէթլէրի, վէ իստինաֆ ճինայաթ րէիսի սաապ․ Զէքայի պէյ Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէնին միւնթէհի սընըֆը չակիրտանընըն ուսուլը մուհաքէմաթը ճէզաիյէ իմթիհանլարը իչին միւմթէհին Թային օլունմըշ օլմաղլա, էվվէլքի կիւն Թէֆթիշաթա պաշլամըշլար տըր։

—Իզմիր վիլայէթինտէ քեաին Սօմա գազասը նահիյէ վէ պիտայէթ մահքէմէսի բինասը փագ․ Հասան Եաղուբլու էֆ․ բրզմալ տօլտուրճա ճեատտէ Թիմարիկի Թէմադգըպ իւզէրինէ, իմթիհանըն իճրասընա միւսաատէ օլընմըշ տըր։

—Վան վիլայէթինտէ էհալիյէ փահռիչ փայլըգլարը իտանէճ քարա...

—Վիլայէթ միւրապէհաճըլարըն հիսասընը բուլէթ իտաւղ, Փաճիչ օլան մալթուպայէթ վէրտիրիլմէքտէ իճրա օլունուլիւնինտէն սա պապտա վէրիլէրէք, թէթքիքը բէթիկիւթ մէհլը միւզարէքէ իւքտէն պիր դաիրէ իճրա օլընուր։

—Սուլթան Աճմէտ ճիվարընտա սաքին պասմաճը գալֆալարընտան Գասըրլ աղանըն սախթէքեարլըղա ճէրի էվրագ Թարանըն մէշթուրը Զատթիյէ նաըրը իւմու, Նագիմ պէյ էֆ․ հազրէթլէրի Թարաֆընտան խապէր ալընարագ մէրզումըն էվի պասըլմըշ, վէ 9600 ատէտ սախթէ փօլթօ սիկարա քեաղըտլարը իլէ պիր ատէտ մալթապա մաքինասը վէ 4 ատէտ Թաշ վէ մալթապա սիկարա քեաղըտլարը գալըպ դուխուր իթմիշ, վէ մաքինա իլէ մէվատտը սաիրէ իլէ սաիր Պապը Զապթիյէյէ իրսալ գըլընմըշ տըր։

Ալէթ ու էտէվաթը մէզքիւրէնին Նազարէն, մէրգում Գասըրըն մէզգուռինիյէթլեսիզ քիմյալ տախի մէճմու ալլաձէլէրի օլտուղուն չիւպհէ եոգ տըր։

—Պէյլէրպէյի նէտի օլան Լէյլա Հ.․ կաղէթատարընտա օղունարգի կէօրէ, կէճէճէկ Ճէպէլ Լիպնանտա գալմը իտէն բահրիյէ Հօրէճ քեատ Տամէն խանըլտըղը ինիգատ ճինայի Թաթպիւքի իչին էմր Թարաֆընտան վուքուպուլան Թայինի Սուրիէ վիլայէթինէ էմր վէրիլմիշ տիր։

—Սիվաս վիլայէթինին պազը գազալարընտա Զըրաաթ Պանգասը չիւպէլէրի քիշատ իթմէք իչին, Տախիլիյէ Նէզարէթինէ իլէ Զըրաաթ Պանգասը միւտիրիյէթինի պէյնինտէ մուխապէրաթ իճրա օլունմագտա տըր։

—Տըրիպօլի Թազայի միւգաիլ կաղէթէսի Հասան էֆ.՝ տուն 10% բասատէլէրինտէ Մէսնէֆ տախիլէսինին իսմէթ գալընա չըգմագտա իքէն, նէրտիվէն պաշընտա Թիւշէրէկ 5—10 տագիգա սօնրա վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Թօփքափու սէր գոմիսէրի Պէքիմ էֆ․ տախի էվվէլքի կիւն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Ցիւն սաաթ 7 բասատէլէրինտէ 35 եաշլարընտա պիր Թէչլալ Եանիտ Պաշչէ Գափուսընտա Գօճամուն Օղլու խանընտա տիւշիւպ ֆիւճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

Պու կիւնքի Սօտէրիէ օգունմալը տըր։

Գատըքէօյինտէ Մոտա ճատտէսինտէ սաքին Նօրիգօ Տիմիթրիյի հիրլէ վէ աէսիսէ իլէ տօլանըրգ խոտաասըյա մալըլաը օլտ, Պէյօղլուստա Ֆէրիտիյէ սօգաղընտա սաքին գօնաօլլտիրի Ստեփանէ Պրիկէ վէ Թարլա Պաշըն իսմինտէ Պազգալ սօգագընտա Ֆէրուխիյէ Աղանըն Պազգալ Եաղտենիքի քեասքեէ իսլիւ նէսխա վէ վէգէիէ մէզգիւր մալէրի մէքէլի ճաղէ Թէլէկրաֆ մէմուրլարընտան Զէմի վէ Մոլլի էֆ․ լէր հազգ. իթլէ Թէլէկրաֆ մաճնունալարը Թարաֆընտան Թէվիթ Թահվիլմալէ գէօնտէրիլմէք, լէճէլիլ մուհահալ քեաղըտ գալմա Թէվգիֆ օլընմըշլար տըր։

ՇԷՀՐԻՄԻԶՃԷ ԳԱՐ ՆԻՒԶՈՒԼԻ

Կէչէն յունիվար այընը՝ Հէմման իք պահարտա պուլընտըղըմըզը գանըն իթտիրէճէք աէրէճէտէ լաթիֆ հավալարա կէշիրտիքտէն սօնրա, Նիհայէթ կէչէն հաֆթա հավա պօզուլըբ, բաղար կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրիմիզէ գար նազիլ օլմաղա պաշլամըշ, վէ հէր նէ գատար իւտիւնտէն պէրու արա սըրա հավա աչըլմագտա պուլունմըշ իսէ տէ, միգտար իւլ հավանըն իչարէթինէ պագըլընճա՝ Թէքրար վէ չօգ ճա գար եաղմասը միւհթէմէլ օլտըղը անլաշըլմըշ տըր։

* *

Ցիւն Շիշլի խաթթընտա էօյլէյէ գատար Թրամվայ իշլէմէմիշ իսէ տէ, շիրքէթ Թարաֆընտան պիր խայլի ամէլէ տեօքիւլէրէք, գար իլէ գարըլմըշ օլան խաթթըն Թէմիզլէնմէսինէ տիր։

ՊԱԼՕ

Գատըքէօյինտէ Եըլտըզ քիւլիւպի սօգաղընտա վագը պիրախանէնին սալօնընտա ումուր խայրիյէ իչին Մ. Ժօզէ Բաքաստոբուլօ Թարաֆընտան փէտրվարըն 12ինճի ճումա էրթէսի ագշամը, բարէ վէ մասքէ օլարագ, պիլէթի պիր չէրէքլիրալըգ պիր պալօ վէրիլէճէկի իլան օլունուր։

3—1

ԻՖԼԱՍ

Զարշըի Քէպիրտէ Խաֆֆաֆլար ճատտէսինտէ 37 վէ 38 նումէրօլը մաղազատա մուգիմ Գ. Գրիթօբուլօ վէ Սրիօ Մարգովիչ նամ գումբանեա պու քէրրէ իֆլաս իթմիշ, Թիճարէթը Պահրիյէ մահքէմէսի Թարաֆընտան շիրքէթը մէզքիւրէնին իֆլասիյէթինէ րէսմէն գարար վէրիլմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՎԷԼԱՏէԹԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Կէճէճէք բէնճշէնպիհ կիւնիւ վէլատէթը պահիրիւսսաատէթը հազրէթը Բատիշահի օլմագ միւնասէպէթիյլէ էհլի մէզքիւր սապահըը Մայր Եկեղեցիտէ մաւթանթան սաւրէթտէ տուալար օգունաճաղը ճիհէթլէ, պու պապտա Բաթրիգխանէ Թարաֆընտան ուֆիտէքի իլանը մախսուս մաթպատըլըա իրսալ օլունմըշ տըր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Պատրիարքարանի.

Ցառաջիկայ հինգշաբթի օր, 10 փետրուար, Օգոստափառ Սուլթանին ծննդեան տարեդարձն լինելով, նոյն օր առաւօտեան ժամ 4ին Մայր Եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր գոհաբանութիւնք եւ աղօթք պիտի մատուցուին վասն արեւշատութեան Թանկագին կենաց Նորին Կայսերական Վեհափառութեան։

Ուստի՝ կը հրաւիրուին մայրաքաղաքիս Ս. Եկեղեցեաց Քարոզիչք, Ազգային Ժողովոց, Խորհրդոց եւ Հոգաբարձութեանց անդամք եւ Թաղական Խորհրդոց գլուխք, ինչպէս նաեւ աստիճանաւոր ազգայինք, նոյն օրն առաւօտուն ներկայ գտնուիլ Մայր Եկեղեցին, իբր հրաւիրագիր նկատելով ներկայ յայտարարութիւնն։

7 փետր. 1894 (Կնիք)

* *

Բէնճշէնպիհ ագշամը վէլատէթը Հիւմայուն միւնասէպէթիյլէ գանուն տօնանմասը իճրասը իչին հէր Թարաֆտա հազըրլըգ կէօրիւլմէկտէ կիպի, Բաթրիգխանէ վէ Մայր Եկեղեցի բիշկեահընտա տախի մէզքիւր տօնանմա իչին իճրաի Թէտարիքեաթ օլընմագտա տըր։

——

Մայր Եկեղեցի ժամօրհնողը Շիշճեան Գէր. Տ. Իգնատիոս վարդապետին կէչէնտէ տիլինէ վէ պիր էլի իլէ պիր այաղընա էնմէ էնէրէք, լիճճիւթէզատի Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ նագլ օլընտըղը պունտան ագտէմ եազմըշ իտիք։

Պու քէրրէ ալտըղըմըզ մալումաթա կէօրէ, բուհանիի մումայիլէյհ՝ խայլիտէն խայլի քէսպը սըհհաթ ու աֆիյէթ իտէրէք, տիլի իլէ ալայը էրէյինէ էյիլէշմիշ վէ խալընըզ պիր էլի էյան մալիլ պուլունմըշ տըր։

Բաղար կիւնիւ պազը րէճալին վէ զէվաթը սաիրէ՝ Ս. Փրկիչ խաստախանէսինէ ազիմէթ իտէրէք, Տ. Իգնատիոս վարդապետի զիյարէթ իթմիշլէր տիր։

——

Իզմիտ Առաջնորդը Ցովակիմեան Գէր. Տ. Ստեփաննոս Սրբազան՝ ախիրէն Պաղչէճիկէ կիտէրէք, անասըլ Պաղչէճիքլի Մազլումեան Արամ սարկաւագը կարապետ նամըյլա վարդապետ Թագտիս իթմիշ տիր։

Պաղչէճիք մէքթէպը միւդիրինտէ Թահսիլը մէարիֆ իթմիշ վէ էրմէնիճէ, Թիւրքճէ վէ Ֆրանսըզճայա աշնա պուլունմըշ օլան մումայիլէյհ Կարապետ վարդապետ՝ 8—10 սէնէտէն պէրու մէքթէպը մէզքիւրտէ մուալլիմլիք իթմէքտէ պուլունըյօր իմիշ։

——

Տիկին Արաքսիա Ց. Կիւլպէնկեանըն ճէնազէ ալայընտա հազըր պուլունըբ րէսմը Թաազիյէթի իֆա իտէն պիլճիւմլէ ահպապա վէ զէվաթը քիրամա՝ Կիւլպէնկեան վէ Վահանեան խանէտանլարը Թարաֆընտան պէյանը Թէշէքքիւր օլունըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Փրիսթինա 19 փետր.

Իմփէրաթօր Կիյեօմ սաաթ 6տա չէրէքէ գալարագ պուրայա միւվասալէթ իտուպ, տէմիրեօլ սթասիօնընտա բրենս Պիզմարգ Թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ վէ սէֆայըլէ միւշարիլէյհ բրենսին էլինի սըգարագ անըլա պէրապէր եագա նիւրիւշիլ սէրայա ազիմէթ իթմիշ վէ պու սըրատա քիւլլիյէթլի խալգ Թարաֆընտան ալգըշլար վուգու պուլմըշ տըր։

Եանըր Թաամտա միւքեալէմէ, գայէթ խալիսանէ պիր սուրէթտէ ճէրէյան իթմիշ տիր։ Սաաթ 9տա իմփէրաթօր Վիլհէլմսհաւէնէ հարէքէթ իթմէք իւզէրէ, տէմիր եօլ սթասիօնընա բրենս Պիզմարգլա պէրապէր կիթմիշ, վէ վէտալաշըրգլարը սըրատա՝ իմփէրաթօր բրենս Պիզմարգը գուճագլայըբ պուսէ էթմիշտիր։

Բարիզ 18 փետր.

Աֆրիգատա Սիէռա-Լէօնէտէ Ֆրանսըզլարլա Ինկիլիզլէր արասընտա վուգու պուլան սօն գավգայա էէրիյէրին սէրքէրտէսի Թարաֆընտան սըրֆ սէպէպիյէթ վէրիլմիշ, մումայիլէյհ սէրքէրտէ հէր պիրինէ Սօֆայըլար գարշըսընտա պուլունտուգլարընը պէյան իտէրէք հէմ Ֆրանսըզլարը վէ Ինկիլիզլէրի ալտաթմըշ տըր։

Բէթէրսպուրկ 18 փետր.

Պիր էմրը իմփէրաթօրի իւզէրինէ Բուսիա իլէ Ալէմանիա արասընտա ագտ օլունաճագ Թիճարէթ աճտնամէսի լայիհասը չուրայի տէվլէթէ արզ օլունմըշ տըր։

ԻՒԼԱՆ

Հալէպտէ մուգիմ Եվրօբալը գոմիսիօնճըլարըմըզտան պիրինին օտասընտա վուգու պուլան միւհիմ պիր սըրգաթտա, տիկէր պազը զիգըրլէթ էշեա իլէ պէրապէր 215,616. 948,002. 973,201. 1,198,640 վէ 1,398,915 նումէրօլը Բումէլի շըմէնտէֆէր Թահվիլաթը տախի չալընմըշ օլտուղընտան, հէր քիմ պու նումէրօլարը պիր եէրտէ կէօրիւր վէ Թէսատուֆ իտէր իսէ՝ Պաղչէ Գափուսընտա Եօրկիատի խանընտա 1 նումէրօլը օտամըզա սէրիան խապէր վէրմէսի հիւրմէթլէ իւգլիւտէն րէճա օլունուր։

ՍԱՐԳԻՍ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ ԵԿԱՒԵԱՆ

7—3

ՊԱՂՃԱԼԸ ՎԷ ՈՒՍՈՒԼԸ ՀԸՄԱՅԷ

Պաղլարըն ուծօքիւմէսինէ Այաղն վիլայէթի տախիլինտէ ահվամ օլընմագտա օլտըղը՝ քէմալը թէէսսիւֆիլէ մահալլի կաղէթալարընտա օգունմագտա տըր։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ գուրու իւգիւմլէրին բէվաճընա թարի օլան սէքթէյի բէֆ իթմէք մագսատիլէ, նէ կիպի թէտապիրին իթթիխազը լազըմ կէլէճէկինին միւզաքէրէ իւտիլմէսինի Շուրայի Տէվլէթ իլէ իսբիրկօտան տօլայը ալէզգատար օլան Տուլյունը Ոսմանիյէ իտարէսինէ հէվալէ պույուրմըշ, վէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթա գարիպէն պիր խիթամ վէրիլիպ, նէթիճէի մաթլուպէսինին հասըլ օլաճաղը չիւպհէսիզ պուլընմըշ տըր։

Պունունլա պէրապէր Ալէմանիա վէ Ռուսիա արասընտա ագտ ու թանզիմ օլընան Թիճարէթ ահտնամէսի՝ Ֆրանսա էհալիսինին պիր տէրէճէյէ գատար նազարը տիգգաթինը ճէլպ իտուպ, էն միւթէպէր օլան Թ… վէ Լէպէրթէ կիպի Բարիզ կաղէթալարը՝ Ֆրանսանըն ուսուլը հըմայէտէն սարֆը նազար էյլէմէսի լիւզումինը մէվզըի միւպահասայա վազ իթմիշ օլտուգլարը՝ պիր իքի կիւն էվվէլ թէպլիղ օլունան թէլէկրաֆլարտան անլաշըլմըշ տըր։

Ֆրանսատա ուսուլը հըմայէնին տէվամը իչիւն ըղհար օլընմագտա օլան խուլասա մէպնի, Նօճէյէ Վէրթնամ Բէլճէրսալըկ կաղէթասընըն խամմըշ օլտըղը մէգալէ Ֆրանսատա թէէսիրսիզ գալմամըշ տըր։

Մէզքիւր կաղէթա՝ «տօսթլուգ գանիթալ իլէ, ալըշ վէրիշ մըգդալ իլէ» գավլը մէշհուրընճա տօսթլըղըն էէկէանէ մէտարը թագտիրէսի՝ մէնֆաաթ օլմալը, Ֆրանսըզլարըն ուսուլը հըմայէտէ իսրարլարը՝ տօսթլարընը տախի կիւճէնտիրմիշ օլաճաղը հագիգաթինը իսպաթ էյլէմիշ տիր։

Ֆագըթ օլարագ, պիւնէֆսի Ֆրանսանըն բէք չօգ կաղէթալարը խուխալաթ վէ իւպրաճաթա տախի ըսթախիսթիգ ճէտվէլլէրի նէշրիլէ, հըմայէ ուսուլինին տէվամընտան տօլայը մէմլէքէթ սաիրէ թիճարէթ վէ չիֆթճիլէրի գատար վէ պէլքի տահա զիյատէ Ֆրանսա թիճարէթ վէ չիֆթճիլէրինին միւթէզարրըր օլմուշ օլտուգլարընը իսպաթ իթմիշլէր տիր։

Իշը նազարտա մէնֆաաթըմտըմազանն օլունան ուսուլը հըմայէնին պիւրաքիս մազարրաթլընկից օլտըղընը Մազ. Քինլի գանունը մուճիպինճէ, Ամէրիգատա պիր գաչ սէնէ տէվամ իթմիշ օլան ուսուլը հըմայէ մէյտանա վազ էյլէմիշ օլտըղընտան, ալիրէն ուսուլը մէզքիւրէնին իխթիփագը արա տէնիլէճէք տէրէճէտէ պէօյիւք պիր էգսէրիյէթլէ Ամէրիգա Մէճլիսը մէպուսանը թարաֆընտան իլղա օլընըպ, սէրպէսթիի միւպատէլէթը թիճարէթ ուսուլի թէքրար մէվգըի իճրայէ գօնուլմասընա գարար վէրիլմիշ իսէ՝ պիւլէճէսի նէնիտէն հայաթ քէսպ իթմիշճէսինէ մէյսուր օլմուշ տըր։

Ամէրիգանըն շու հալի Ֆրանսայա կիւզէլ պիր միսալ իթթիխազ օլընապիլիր։

Բէվիշը ահվալտէն՝ Ֆրանսատա տախի ուսուլը հըմայէնին գալտըրըլմասը մէճպուրիյէթ կէօրիւլէճէկինէ չիմտիտէն հիւքմ օլընապիլիրլէրինտէն, վէ ուսուլը մէզքիւրէնին իլղասը՝ թիճարէթ բիւյալարընը քէսաթ վէ մէթանէթլէթինի բէֆիտէճէկինտէն, պաղճըլարըմըզըն տահի իթմէլէրի՝ քէնտի մէնֆաաթլարը իգթիզասընտան տըր գանն իտէրիզ։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆԸՆ ԱՀՎԱԼԸ ՄԱԼԻՑԷՍԻ

Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին 44 միլեօն խարիճիյէ տահի պարճիտար օլընմըշ օլան միւզաքէրաթ պիր միւտտէթը զայրը մուայյէնէ իչիւն միւնգատիր օլմուշ տըր։

Մէզքիւր մէմլէքէթին ահվալը հազըրէսի պէրվէճհը աթի տիր.

Էսքէմ Սըրպիսթանտա կիւմիւշ աղչէ իլէ 27 միլեօնլըղ գաիմէ թէտավիւլ իթմէքտէ տիր քի, անիրէն թանզիմ օլընան պիր գանուն մուճիպինճէ 10 միլեօնա գատար մէզքիւր գայիմէտէն սէնէվի 3-4 միլեօնը մահվ իտիլէճէք տիր։

Իխթիպարի օլան իչպու թէտավիւլ՝ խալըղը կիւմիւշ իւզէրինէ տիր, զիրա պալէսաէ զիքր օլընան 27 միլեօնըն անճագ 200000 ֆրանգլըղը ալթուն տըր։ Ալթուն գայմէլէր տէվլէթ պանգասը թարաֆընտան մէյտանը թէտավիւլէ վազ օլընմըշ օլուպ, մէզքիւր պանգանըն էլէքտիւմ մէճմուաը պէրվէճհը աթի տիր.

9,200,000 ֆրանգ ալթուն նագտէն՝ վէ 4,100,000 ֆրանգ Սըրպիսթան սիքքէսի օլուպ, էքյիւնի 13,300,000 ֆր. տըր քի մէյտանը թէտավիւլէ վազ էյլէմիշ օլտըղը գայմէնին նըսֆը տըր։

Իշպու իխթիպարի թէտավիւլտէն մաատա, պիր միգտար տախի կիւմիւշ սիքքէ թէտավիւլ իթմէքտէ տիր։ Սըրպիսթան հիւքիւմէթի 9 միլեօն 600,000 ֆրանգլըղ կիւմիւշ աղչէ տարպ իթմիշ տիր քի, պալէտաէ զիքր օլընտըղը վէճհիլէ, պունըն 4 միլեօն 100000 ֆրանգլըղընը հիւքիւմէթ պանգասը էլինտէ թուլթմագտա՝ վէ թէտավիւլտէ գալան աղչէ 5 միլեօն 500000 ֆըրանգտան իպարէթ պուլընմագտա տըր։

Ահվալը մալիյէ վէ էգօնոմիգիյէսինէ կէլինճէ, իթիմատ ավտէթ իտէրէք՝ իխթիգրաքլարըն թէվհիտ վէ թահվիլինէ մուվաֆֆագ օլտըղը կիւն՝ ահվալը մալիյէսինին քէսպը թաատիլաթ իտէճէկի հիւքմ օլունապիլիր։ Իչթէ օ գէման Սըրպիա հիւքիւմէթի մահսուլաթընը թէգնիր իթմէք իչիւն թէէսիսաթը միւպաշէրէթ իտէպիլէճէք տիր։ Սըրպիա 6 սէնէտէն պէրու թէէսիսպաղը օլաճագ պիր տէվիր կէչիրմէքտէ տիր, զիրա պէլատէսինին աչըղը աղալմագտա վէ տօղրուտան տօղրույա վէ սիրվաղթա ալընան հասըլաթ արթմագտա տըր։

Պիւտճէտէ պիսպիւլթին միւվազէնէ հասըլ կէթիրմէք իչիւն իտարէէ պիր իտալըթ իճրասը քիֆայէթ իտէճէք տիր։

ԹԻՒԼՃԻՀԱՌ

Ամասիա միւթէսարրըֆըրըղը՝ Մարտվան գայմագամը Պէքիր բաշայա թէվճիհ,

Էտիրնէ վիլայէթի խաթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տախիրէսի րիյասէթի՝ Մամուրէթ իւլ Ազիզ (Խարբութ) վիլայէթի խաթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տախիրէսի րէիսը սապըգը իզզ. Թալիք Հիլմի էֆէնտի թէվճիհ պույուրըլմըշ, վէ մումաիլէյհին մուզաֆիր առալէթ հարաքէթաթա պուլունմայաճաղընա վէ Զաթը չէվքէթիմաթի հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիլէ վէ Տէվլէթը Ալիյէլէրինէ սատըգանէ իսթիխտամէթ իտէճէկինէ տահի թարիֆի իճրա օլունմըշ տըր։

* * *

ՆԻՇԱՆ

Ձէնէրալէր իտարէսինտէ մագինիսթ Տիմօթէօ Նիգօլայիտի էֆէնտի հիւմաիւնի իմթիյազը ճիհէթիլէ 5րնճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույուրըլմըշ տըր։

ԷԳՆԻՑԷԻ ՄԻՐԻՑԷ

Էկինլէրի միրիյէնին այրը այրը տէվաիրէ աիտիյէթինտէն պիր թագըմ աէվհ վէ միւշքիլաթ հուսուլէ կէլմէքտէ օլտուղընտան, էկինլէ վէ արազիի միրիյէնին քէմաքեան մէրպութ օլտուգլարը տաիրէլէր թարաֆընտան իտարէ իտիլմէք իւզրէ, պատէզին տաիրէ նամընա նիզամէթ իտիլմէյիպ, սէնէտաթըն՝ Տէֆթէրը Խագանիճէ տէվլէթ նամընա թասհիհ ու թանզիմ իտիլէրէք Տիվանը Հիւմայուն գալէմինտէ սուրէթը մախսուսէտէ սանտըգլար տէրթիպինէ հըֆզ օլունմասը, վէ սուրէթինին տախի էմլաք ու արազիի մէզքիւրէնին մէրպութ օլտուգը տէվաիրէ իթասըլյա Տէֆթէրխանէճէ միւքէմմէլ սուրէթտէ գայտ օլունմասը միւնասիպ օլաճաղընտան, պու պապտէ պիր ուսուլը մախսուս գարարկիրտէ թանզիմ օլունուպ աէֆթէրին պիր նիւսխասընըն խաքիմէ Շահանէյէ արզ օլընմասը հազրընտա ագտէմէճ իրատէի Սէնիյէ չէլէֆուատա պույուրըլմուշ իտի։

Պէրմուճիպը իրատէի Սէնիյէ կէրէք մուամէլաթը մէզքիւրէնին իճրասը վէ սէնէտի օլմայանլարընըն տախի հանգի թարիխտէ միւպայաա օլընմըշ վէ պանիյարտան մուախխէրէն իտարէսի տիկէր տաիրէյէ նագլ օլընմըշ օլան էմլաքը միրիյէ վար իսէ՝ նէ վագըթ նագլ իտիլմիշ օլտըղընա տաիր մալումաթը քեամիլէ իթտարընա միւթէվագգըֆ օլտըղը անլաշըլմասըլյա, քէյֆիյէթ Տէֆթէրը Խագանի Նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ արզ ու իշար օլընմըշ, վէ օրաճա տա իգթիզասընըն իճրասընա իպթիտար օլունմըշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻՑԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ

ՐԷՍՄԻ

Էվվէլքի բազար կիւնինտէն տիւնքի բազար էրթէսի կիւնինէ գատար, չէհրիմիզտէ պիրի խասաքէօյտէ Բէչէճի մահալլէսինտէ վէ տիկէրի Գասըմ Բաշատա քի՝ ճէման 2 վագայէ օլմուշ, վէ պանկալտըտան Գասըմ Բաշատա սաքին մարանկօզ Ապասալյան նամ քիմսէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

* * *

Էրզրում վիլայէթինտէ Միրանքի նամ մահալտէ էսկի միւսաֆիրատան վէֆիյաթ օլմայըպ, Մէմօթմանտա էսկի միւսաֆիրատան 1ի վէֆաթ իթմիշ վէ գարիյէի մէզքիւրէտէ էնիտէն 3 միւսաֆ օլտըղը, վէ Սօգան գարիյէսինտէ էնիտէն 6 միւսաֆ օլուպ իքիսի վէֆաթ իթմիշ, վէ Գարիգանտա 6 միւսաֆ օլուպ պաշգա մահալտէ վագուաթ օլմատըղը՝ Ալաշկիրտ գայմագամլըղընտան, վէ Գարա Քիլիսէ գազասընըն Նավիկ գարիյէսինտէ էնիտէն պիր միւսաֆ վէ էսկի միւսաֆիրատան 1 վէֆիյաթ վագու պուլտըղը, վէ Քէօրքիւրէ գարիյէսինտէ իքի միւսաֆըն քէզալիք ագիլէթ իթտիկի վէ ճիվար օլան պազը գարիյէլէրտէ էվվէլքի կիւնէ գատար միւսաֆ վէ վէֆիյաթ օլմատըղը՝ վիլայէթը միւշարէիլէյհատան Տախիլիյէ Նէզարէթինէ վիրիլան թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլմըշ տըր։

* * *

Հիճազա կիտէճէք հաճիլէրին թէէտիպը ահվալը սըհհիյէլէրի իչիւն իգթիզա իտէն թէտապիրին մահալլինտէ իթթիխազ վէ իճրասընա մէմուր օլարագ Նիզամիյէի Պահրիյէ վէ Թօփխանէ ահլըգամարընտան միւլէթէզ պիր հէյէթի թէպպիյէ թէշքիլի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսատըր պույուրըլտուղը կիպի, հէյէթը մէզքիւրէ բիլաանքէթէ՝ Մալթէքէ խասթախանէսի ամլըպազըրընտան միրալայ Մէհէմէթ Սատըգ պէյ ինթիխապ օլընմըշ տըր։

ԳՕՋԱ ՄԻՒՍԱՖԻՐԽԱՆԷ

Տօպալյան Ոսմանիյէ Բալըքճըհանէ քապիէ օլան քարաքօլ տըր։

Պու իտարէի Սէնիյէ ճէնապը Բասրիշահի, պէհէր սէնէ իճրա գըլընմագտա օլան Գօճա միւսաֆիրխանէ՝ կէլէճէք 1310 սէնէսի իչիւն 3 մահսուլէ, տանի պիրինճիսի օլան Պրուսա միւսաֆիրխանէ՝ Պրուսատան Կէմլիյիք Թարիգըյէ Թիմուրթաշ գարիյէսինէ վէ օրատան Ֆիլատէր վէ Ֆիրատէրաէն Կէչիտէ վէ Կէչիտտէն Օսմանիլյա վէ պուրատան Չէքիրկէյէ վէ անտէն Պրուսայա գատար օլան տահրէ տախիլինտէ վէ նէֆսը Մուտանիա գասապատարըյա ճիվարընտա պուլունան Պէրկօս գարիյէսինտէ, վէ իքինճիսի օլան Պիլէճիք միւսաֆիրխանէ՝ նէֆսը Պիլէճիք գասապասը իլէ Բիլլի վէ Ալազքէօյ վէ Լէֆքէտէ, վէ իւչիւնճիսի օլան Իզմիտ միւսաֆիրխանէ տախի նէֆսը Իզմիտ գասապասըյա Պաղչէճիք վէ Խասայլ գարիյէսինտէ վէ Կէյվէ վէ ճիվարընտա պուլունան Օրթաքէօյտէ իքամէթ իտէն վէ սարայլար անասընա օլան իքամէթ մաաշ... թանզիմ օլունուպ՝ վէ թատիլաթը հէսապ իտիլմէսինէ ահտ իշպու թէֆսիրնամէ...

Միւսաֆիրխանէ սահիպլէրինէ ահվալը մախսուսէ իլէ գայտ օլունան մահալլէրտէ պօշալտըլան հանէլէրի թէֆթիշ իտիլմէք իւզրէ, խոմսոտ պիր մաալ պաշկա պէտէլի մաղթու ու պաթայէ ա. միւսաֆիրխանէլէրին տէֆթէրինէ 40 կիւնիւ թէճավիւզ իտէր վէ խալիսը պիր մէման պարէթ օլան 25 կրամ թօթունտա մուգապիլ լազըմ 50 քիլօ Պաղտատ վէ 40 քիլօ սարը խաչ Էվրօպա գօզասը հասըլ իտէմէզ, վէ խալիսը հասըլ օլան գօզատան հարիր քէչիրտէ օլունըպ պիր գըյէ խամ հարիր իսթիհսալի իչիւն 10 գըյէտէն զիյատէ խաչ գօզա իսթիհլաքը իգթիզա իտէր, մ. լ. հասըլ հէր հանկը պիր խասթալըգ միւշահէտէ օլունըր իսէ, պէօյլէ պէօճէքխանէլէր՝ չայանը միւքաֆաթ կէօրիւլմէյէճէք տիր։

Միւքաֆաթտա քէսպը իսթիհգագ իտէն պէօճէքխանէլէր՝ ազըրնտա ֆայիզ վէ ֆէվգըլ մաթլուպ սաա օլունմագ իչիւն, օլ պէօճէքխանէլէրտէ պէօճէքլէրի հավալանտըրմագ վէ պիր սիյագատա հարարէթ պուլունտուրմագ իւզրէ, խուսուսի ալէթ ու էտէվաթ պուլունմագ վէ պէհէր մէհր Թօթունտան 60 քիլօ սարը Էվրօպա վէ 85 քիլօ Պաղտատ ճինսի խաչ գօզա ալընմագ, վէ պիր գըյէ հարիր իսթիհսալի իչիւն 8 գըյէ 300 տիրհէմ վէ սանհա ազ խաչ գօզա սարֆ իտիլմէք լազըմ տըր։ Պէօճէքլէրին սագըլամ չըգտըգլարընըն օնունճը կիւնինտէ, պէօճէքխանէլէրտէ գօզալարը սէօքթիւրիւփ պիրինճի հարման իտիլէրէք հարիր քէչիրտէ իչիւն 2 գըյէ խաչ գօզա ալընարագ ֆապրիգայա վէրիլէճէք տիր։

Իշպու պարալարը հէրքէսէ մալիւմ օլուպ, վէսայիթ մէչրուէ տահրէսինտէ գարիյէսինտէ վէ Կէյլէ վէ ճիվարընտա պուլունան Օրթաքէօյտէն լէրա օլունմագտա օլ պապտա պիլիւմ ճէլպ օլընան հարաքէթ իլէ լեասը կէճէ պիլէճէք իլէ կէլէն պապտէ գապիլ ու գապաս սահիպ օլունճա Շէօյլէ տի։

հարաքէթ իտիլմէք իւզրէ իլանը քէյֆիյէթ իթմէք իտի վէ պըրատըր։

* * *

Սայէի Թէրագգիվաֆթալյէի հազրէթը Բատիշահիտէ Պրուսատա Թէէսիս օլունմըշ օլան Հարիր տարիւթթալիմինին կէլէճէք 1310 սէնէսի նիսանընըն Կէնճի կիւնիւ քիւշատը գարարլաշտըրըլըմըշ օլտըղընտան, իքինճի սընըֆ չակիրտանընըն կէվմը մէզքիւրտէ Տարիւթթալիմտէ հազըր պուլունմալարը լազըմ կէլէճէկի կիպի, Բասմէօր ուսուլինէ թէվֆիգէն հարիր Թօխումը իմալ իթմէք վէ ֆէննէ թամթըպէն պէօճէք պէսլէմէք ուսուլինի թաալիմ իչիւն, աէնիտէն Տարիւթթալիմէ կիրմէք իսթէյէնլէրին տախի իսթիհսանամէլէրինի թիթթանզիմ թարիխը մէզքիւրտէն էվվէլ մէզքիւր Տարիւթթալիմ միւտիրիյէթինէ կէօնտէրէճէկ միւթէթէպին սէվվէ քիւշատընա տա պիլտիրիլմէք՝ իչպու հատագաթ իլէ պիրինճի սընըֆ չակիրտանըն վէ չէֆրէլէրին իսթիհսանամէլէրինի թիֆթիլէ թարիխ օլունմագ՝ իւզրէ իւրալ...

5 չուպաթ 309 5—1

ԽԱՍԳԻՒՂԻ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ ՏԷՐՊԱՊԱՆ

Ե.

Եզեկեան Յովհաննէս, —որ հայր Արսէն Բագրատունիի ընկերն է— Խասգիւղի Ներսէսեան վարժարանի Ֆրանսերէնի դասախօսութիւնն ալ միանգամայն կընէր, իսկ Իտալերէնի համար՝ Իտալացի դասատու, և Թուրքերէնի համար՝ Տաճիկ հօճա մը կը դասախօսէր։

Եզեկեան Յովհաննէս՝ իր ըրած բարուոք պաշտօնավարութեանը համար, Մկրտիչ Ամիրան ոչ միայն 950 ղուրուշ ամսականով կ'ազատ էր, այլև 150 ղուրուշ ալ Եզեկեանի տանը ամսական վարձքը կը վճարէր, և անոր կերակուրները՝ առաւօտ և երեկոյ՝ Ամիրային խոհանոցէն կը տարուէր Բոլղուրներով։

Ս. Ներսէսեան վարժարանի համար՝ (1) Եզեկեան պատուելին յա-

(1) Եզեկեանի գրածն է ճէզայիրլըեան Սարգիս Ամիրային տապանագիրն, որու հօյակապ դամբարանին համար 25000 զրուշ ծախք եղած է։
Սոյն Յովհաննէս պատուելին՝ Խասգիւղի գերեզմանոցին մէջ ալ կարգ մը տապանագիր գրած ունի։
Ունի նաեւ ձեռագիր մի քանի ընտիր բանաստեղծութիւններ, յորս է՝ «Հաղներգութիւն Մաղթողական Ձօնեալ ի Նուէր Երջանկափայլ և Աստուածիմաստ Պօղոսի Արքեպիսկոպոսի և բարեկարգ Պատրիարքի Կոստանդնուպօլսոյ» վերտառութեամբ, որու բնագիրն քովս կը գտնուի, ինքնագիր ստորագրութեամբ.
«Անկեղծ և կամաւոր ծառայ Ձեր անպիտան,
«Եւ հարազատ որդի Յովհաննէս Եզեկեան.»
Եզեկեանի մի ուրիշ բանաստեղծութիւնն ալ ունիմ, որ կը վերջանայ հետեւեալ խորհրդաւոր տողերով.
«Ո՛ն առեալ դու տաղերդ նկուն վարժեար Յօհան,
«Արժանացիր՝ քանքարոյդ զոլ՝ թարց ահոյ նան,
«Եւ տուողին՝ յարգման արդիւն՝ ըս չահոյ նան,
«Տեսեալ թէ տէր՝ գծառայն վառ՝ կայեալ Յոհան.»

)(23)(

ՌՕՏԻԼ ԻՏԱՐԷԻԱՆԷՍԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ ՔՕՎԱԼԻՒ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

14.

Ծիհանըն հէր տիւրլիւ ֆէնա թօխումլարընըն թարլասը գապիլինտէն օլան Բալէ-Ռուայալ տէնիլէն մահալէ Վօպարօն իւք ահֆա օլարագ կիթմէմիշ իտի ահ, եալընըզ պիր գարուսընտան կիրիպ տիկէր գարուսընտան չըգմըշ, իչէրիսինտէ հիչ էյլէնմէմիշ, վէ կէճէ հիչ կէզմէմիշ օլտըղը միւխլըս, հէլէ պիր գումարխանէյէ կիթմէք խայալ ու խաթըրընտան պիլէ կէչմէմիշ իտի. քէնտի ավլէտագ վէ մէպտէսի մուզայիրինտէ պիր Ֆիլի լէծրաթընա գարար վէրմէսի՝ պուլունտուղը հալը նէէսինչիթմէսլ իզթիգտասընտան իտի.

Օրայա վիսուլինտէ նէ եանան ֆէնէրլէրին սաչտըգլարը րէնչիտա, նէ իսթիչաման էյլէտիլի միւխմէլիֆ վէ լաթիֆ գօգուլարա, վէ նէ տէ պաղչէյի զայիֆ ու իսթիրա իթմիշ օլան մէհթարէլէրէ էհէմմիյէթ վէրմէյիպ, վէ կիտէճէյի մահալի աօրմագ անլամագ իսթէմէյիպ, պիր խայլը տօլաշտըգտան սօնրա նիհայէթ պիր ֆէնէր ճամը իւզէրինտէ եազըլը օլան վէ ըշըղտան բարլայան 113 նումէրօյը կէօրտիւքտէ, ահէյէ պիր իչի վար իմիշ կիպի սիւրաթլէ գումարխանէյէ կիրիպ, հէման եօգարը չըգտը. իւք գաթա վիւտուտինտէ սըրմալը էլպիսէլի պիր խըզմէթքեար չապգասընը իսթէտի.

ալտը վէ էլէրինէ պիր նումէրօ թէսլիմ իթմէքլէ պէրապէր գումար սալօնլարընըն գարուսընը աչըր վէրտի. Վօպարօն պիր նիրմի ֆրանգ իլէ տօղուզ ահֆա իսթէ թէ գազանարագ օն պին ֆրանգտան զիյատէ պիր մէպլաղը նէ սուրէթլէ գազանմըշ վէ մէպլաղը մէզպուրը ալարգտան վէ պանգոթլարը պիր բաքէթ իտիւպ ճէպինէ սօգտուգտան սօնրա նասըլ պէրագմըշ չըգմըշ օլտըղը մալիւմ տիր։

Վօպարօնըն ագըլ պաշընտան կիթմիշ, համթա ուչագ խամլըրնա կէլիրմէմիշ օլասա, չագգասընը պիլէ ունուտաճագ պաշը չըղրըշ կիրտէճէքտի. Շու հալտէ թասա, պիր Լօնտիւմէնըն քէնտիսինի թաագիպ իթմէքտէ օլտուղընը տա ֆարգ իտէմէմիշ իտի.

Վօպարօնըն տիւշար օլտըղը հէյէճան էսէրի օլարագ գումարխանէտէն էնէր էնմէզ սըրաայա, Ռօթիլին սասը լօնտիւմօ եանը պաշընտա պուլունմուշ վէ գօլունա կիրիպ զաղինօյա կէօթիւրմիւշ վէ քէնտի հալինէ պըրագմըշ իտի.

Անճագ Վօպարօն բէք չօգուգ քէնտինէ կէլիպ գօլայինտէ հուսուլէ կէլէն աէֆլէր պաշլամըշ։

Պիր սաաթ էվվէլ Վօպարօնըն հալի իւլանը գալպլ իթմէզ պիր հալ իքէն միւքէպիրլէրինտէն օլարագ օն պին ֆրանգը մալիք օլմուշ իտի քի, պու աղչէ իլէ պօրճլարընը պէրտէֆ էտէլէր վէ պէքտէն Մարթանըն տա քէսասը հայաթը թաղշէպալիքէնէյի միզուլ իտի.

Միւտտէթը մէխմուլէ սէֆալէթ իչինտէ պուլունմադըղը ճիհէթլէ պու մէքլաղ պիր պաշտէ կէօրինմիշ օլուր պիր թաղըմ պօրճլարընը թէզվիր ... վէ ինչ մահ ... մահրում գալմըշ օլտուղլարը էմիլէյէ թէպտիլ ... համթա իքթիզա էտէ ... հաբ սօզը պիր մահալ կէօմիւրմէյէ գարար վէր... Օն պին ֆրանգ իլէ պանգէրլարը հէրջինի գրատաիւճաշ ուհէյուհ իրյա իթմէքտէ վէ պէօյլէճէ պիր խայալը զէվքիտան պէրու մահրում գալմըշ օլտըղը նէմէ... խայալըթ սէյիարլարըն պէրապէր Վօպարօնըն գալպինէ նուր սաչմագա պաշլա... մուհ հայաթը մուպարէքէսինի օդամասընտան դահա պիր չօղ միւճէրէպլէր... գունուրլաուֆէ օլաճաղընա չէքմէ ու չէքինէ իթմէքտէ իտի։

Ֆէնտի քէնտինէ չէօյլէ ահօյլէմէքտէ իտի. —Մարթանըն էտիլիմ թէնլիքէսինտէն իթմէմ, պուգիւն էն հալիզ, էն մահիր ատէպապանըն պիլէ օլարագ կէօրիւլմիւշ տիր. էյասի ճէճէ թէսլիմ էտէսէ... հէնիւզ նիրմի լիւ նաշընտա օլմալը, թապիյէթ մինէրլ կիւզէլ հօմիւրհօ գօ- պիլինտէն օլարագ իպրահիմ կէօսթէրէպիլիր. զաթէն Ճէնապը Հագգ պէնի նազարը մէրհամէթինտէն մահրում պըրագմագ իսթէմէյէրէգ խիզմէթլէրին իսաթ իթմէք. պինաալէյհ Մարթայը գուրթարաճաղըմա զաթէն էմին իմ.

Վօպարօն գումարխանէնին գաբինօսընտան չըգտըղը սըրատա իքէն պու էֆքեար իլէ մալամալ իտի, լէհէսինտէքի սուլուգլարը վէ հարէքէթլէրինտէքի մէթանէթսիզլիք հէնիւզ պիւսպիւթիւն կէչմէմիշ իտի.

Պու սըրատա Ռօթիլ չէրիքինէ աէտի քի. —Սէն սավուշ կիթ, իշթէ չըգտը.

Լօնտիւմօ նապէտտա օլտու. Վօպարօն էօնտէն, Ռօթիլ արգատան Վալուա սօգաղընըն նիհայէթինտէ վէ Ռաշվիլ Բասամըրընըն գարշուսընտագի տիրէքլէրէ վասըլ օլտուգլարընտա, Ռօթիլ էօնէ կէչիպ խալգըն արասընտա զայիպ օլտու. Պիր միւտտէթլիք սօնրա գարշը թարաֆտան գուհուր իտուպ Վօպարօնը գարշըլատը. Քէնտինէ պէյէնմիշ զէվզէքլէր կիպի պաշընը եօգարը գալտըրմըշ, մահմուզլարընը գալտըրըմլարա չարբա չարբա վէ սաղա սօլա միւնասէպէթսիզ նիկահլար աթա աթա վէ սիկարասընըն տուամանընը տիրէքլէրին քէմէրինէ տօղրու սավուրա սավուրա իլէրի տօղրու կէլմէքտէ իտի. արալարընտա աէքիզ օն ատըմլըգ պիր մէսաֆէ գալմըշ իտի.

Վօպարօն քէնտի խայալաթընա տալմըշ վէ պանգնօթլարը էօնինէ եայտըղը հալտէ գարշըլընըն հիսս իտէմէյէճէյի աէվլինճի կէօզիւնիւ էօնինէ կէթիրմէքտէ պուլունմուշ, պաշընը սամըշ, եիւրիւմէքտէ իտի.

Ռօթիլ տախի ֆէվգէլատէ պիր մէհարէթլէ զիրինի զիյատէյէրէք մէչզուլ կիպի իլէրիլէմէքտէ իտի. իւչէր ատըմ սանհա ալաճագ օլալար պիրիպիրլէրինէ չարբաճագլարը պէլլի իտի. Օ անտէ Ռօթիլ տուրուշ ալըղընտան չըգան տումանըն մէտար Նազար էյլէտի, Վօպարօն իսէ եօլունա տէվամ իլէ եօլունը քէսմիշ օլան չախսը տօղրու կէլիպ չարբը վէրտի. Պու չարբը բէք խաֆիֆ պիր միւսատէմէ օլտըղը հալտէ պիլէ կէօյա քի հիչ մէյմուլ իթմէյօրմըշ կիպի Ռօթիլ տուրտուղը էէրտէ սալլանմը իսէ տէ, սիկարասը մուվազէնէյի պուլարագ Վօպարօնըն Թա գարշըսընա կէլիր տիքիլիր, վէ էլինի մէրգումըն կէօյսինէ տօղրու ուզաթարագ ֆէվգըլատէ գուվվէթլէ արգասընա տօղրու իթմէքլէ պէրապէր.

—Սըլահ պէլանը վէրսին, հայվան հէրիֆ, նիրիւտուպլին չէման էօնինէ պագսանա. տօղրու նիրիտմէյի սանա պէօյլէ էօյրէթիրլէր.—տէյու հայգըրտը։

(Տէվ.-4)

տուն Ազօթք մ՚ալ չնած էր։

Յովսէփ Վարդանեան (2) ալ թէև մաթեմաթիքի այցելու դասատու, բայց Վիէննայի Մխիթարեան վարժարանի նախկին և Հայագէտ աշակերտներէն լինելով, երբեմն բանասիրութեան դասերու ալ կը մասնակցի եղեր, որու ի գնահատութիւն՝ 700 ղուրուշ ամսական յատկացուցեր է Ամիրան, թէև մինչև ամսագլուխ՝ Վարդան վարժապետին ծոցը 7 ղուրուշ չի մնալուն, յաջորդ ամսականներէն ալ թերհաշիւ կուգէ եղեր գանձել։

Զմոռնանք ըսել թէ՝ Ներսէսեան վարժարանի նոյն առենի գեղագրութեան ուսուցիչն ալ՝ գեղարուեստագէտ Խասգիւղցի Գասպարեան Ռափայէլն, որ յատուկ համակրութիւնը կը վայելէր Մկրտիչ Ամիրային, ինչպէս նաև տիրացու պապա Համբարձում Լիմոնճեանը (3) Հայկական ձայնագրութեան զարգացուցիչ՝ որ ամէն կիւրակէ և տօնական օրեր, դասապետութեան պաշտօն կը վարէր Խասգիւղի եկեղեցին, և երաժշտական արհեստն կը փայլեցնէր, 'ի ներկայութեան երկսեռ հոծ բազմութեան։

* *

Խասգիւղի Նուբինեան՝ Ներսէսեան ուսուցչական մարմնոյն մէջ, ամենէն ազդեցիկն համարուած էր, Ամիրային սրտին և զգացմանց խորհուրդներուն գործադիրը նկատուելուն. իսկ Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ երկոտասան քահանայից մէջ, ոչ միայն աւագերէց անհրօշձէն կը մեծարուէր, այլև բոլորէն ալ կը յարգուէր, զի գիտէր ամենուն ալ համակիր դառնալու համար՝ պէտք եղած զգուշութեանց զիջառութիւնը։

Եւ այդ քահանայներէն՝ հանգուցեալ հրապարակագիր՝ Թիւլպէնտճեան Նիկողոսի պապը՝ ... Տէր Կարապետ Աթոռակալ քահանայն՝ մասնաւոր սէր կը տածէր առ Տէր Գէորգ Արծրունին՝ նախընծայ պատարագէն սկսեալ, և երբ ժամարար ըլլար Նորին Սրբութիւնը, աւելի յարգանք մը ըլլալու համար՝ յատկապէս գեղեցիկ շապիկ մը հագնելով՝ սեղան կելնէր սպասաւորութեան, ու Հանգանակի Աւետարանը կը կարդար, ու գեղգեղաձայն՝ Օրհնեա-Տէրներ կերգեր։

Ժողովուրդն ալ գոհ կը մնար, և կը մխիթարուէր, տեսնելով իր ընտրելագոյն քահանային եղած արտասովոր գնահատութիւնը նոյն իսկ իր պաշտօնակցաց կողմանէ։

Եւ սակայն՝ գիւղին մէջ և խասգիւղէն դուրս՝ ժողովրդական առաձայնութիւնք՝ գամ քան զգամ կ'աւելնային, և Տէր-Գէորգ՝ առարապարտուց կ'ամբաստանուէր, իբր անկրօն մը, կամ լաւ ևս, բողոքականամիտ։ Ոչ թէ անոր համար՝ որ ի պատիւ Ամիրային, ի տես հանուած բնագիտական և տարրալուծութեան փորձերուն հանդէպ՝ անտարբեր գտնուած է և կամ, անոնց դասաւանդութեանց հեղինակը, այլ ի կարկամա տպուած քերականի չափ տետրակ մը, և Ամերիկեան միսիոնարաց ի Զմիւռնիա ի լոյս ընծայած Շտեմարան անուն պարբերաթերթին խասգիւղի մէջ աւելի տարածուելուն պատճառ կը նկատէին զինքը, մանաւանդ թէ Ամերիկայի առաջին Միսիոնարք Պատ. Ուիլեըմ Կուտել և Պատ. Հ. Ճ. Օ. Տուայթ՝ յաճախ տեսակցութեան կերթային Արծրունի քահանային քով, որու քահանայական ձեռնադրութեան հանդիսին ալ ներկայ գտնուած, և մինչև իսկ՝ ... մէջ այցելած էին Նորին Արժանապատուութեան։

Այս մտերմական տեսակցութիւնք բնական էր որ տարբեր մեկնութիւններ առնէին ռամկութեան մէջ, և Ոսկեղջիւրի խորշէն՝ մինչև ի Պատրիարքարան արձագանք տալով մեծ բոմբիւն հանէին։

Ուստի, վերոյիշեալ երկու ծանուցեալ պատճառներէ զատ, երրորդ ամբաստանութիւն մ'ալ բարդուելով, Պատրիարքարանի կողմանէ կ'որոշուի և կը հրամայուի որ Ներսէսեան վարժարանի պարտիզին մէջ, և կամ Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյն բակը՝ ի կարկամա տպուած Գրքերը ու ի Զմիւռնիա հրատարակուած ... պարբերականքը՝ իրարու վրայ դիզելով հանդիսապէս այրուին։

Եւ երբ սոյն պաշտօնական որոշումը կը հաղորդուի Խասգիւղի եկեղեցւոյն նոյն ժամանակի քարոզիչ Բերէսաէճեան Գէորգ վարդապետին, (յետոյ Պատրիարք և Կաթողիկոս) չի հակառակեր Տէր Գէորգ, այլ կը համակերպի բարձրագոյն հրամանին։

Սոյն գործողութիւնը կատարուած առեն՝ օտարազգի Մարուտանցի բնակիչ մ'ալ —որ ծանօթ անձ մ'է եղեր Ամասիոյ առաջնորդ Յակոբոս Արքեպիսկոպոսին— ազգային Գերագոյն Ժողովոյն կողմանէ կը լրտեսէ եղեր, այդ այրուած գրքերէն՝ խանձուած գիրք մը խարոյկահանդէսէն դուրս կ'առնէ, և կը տանի ի Պատրիարքարան, Յակոբոս Եպիսկոպոսին, որ Ազգանիր Ստեփան Սրբազանին քով՝ Պատրիարքական ... կարգուած էր, և խել մը ձրի ամբաստանութիւններ ալ կը բարդէ Տէր-Գէորգին վրայ՝ յիշեալ Մարուտանցի գէտը, և կը հաղորդէ Նորին Սրբազնութեան։

* *

Վերոյիշեալ դէպքէն քիչ ժամանակ վերջը, Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ խորհրդարանը կը գումարուի՝ սեղանաւորաց արհեստապետ՝ Փափազեան Ճանիկ Ամիրայ, Փիշմիշեան Միքայէլ Ամիրայ, Տատեան Յովհաննէս պէյ, Տատեան Պօղոս պէյ, Արքունի ճարտարապետ Պալեան Կարապետ Ամիրայ, Սէրվէրեան Յովհաննէս Ամիրայ, Սարիմեան Մաքսուտ Ամիրայ, Աչնանեան Պօղոս Ամիրայ, և այլ ժամանակակից ազգային երեւելի անձնաւորութիւնք, և միախորհուրդ կոչում կընեն՝ Ճէզայիրլեան Մկրտիչ Ամիրային ալ։

Այս ժողովոյն մէջ կը բացուի Ներսէսեան վարժարանի նորակազմ գրութեան խնդիրը, և անկրօնութեան բարուրանքը։

Մկրտիչ Ամիրան՝ այս յայտարարութեան վրայ, կարի կը յուզուի, և ...ելով խնամատարութենէն կը հրաժարի միանգամ ընդ միշտ 19 ամիս չարունակ՝ Ներսէսեան վարժարանի բոլոր ծախքերը անտրտունջ վճարելով։

Ա. Ե. ՍԵՎԱՃԵԱՆ

(2) Վարդան Յովսէփեան՝ յԱյսուբէֆանոս, Տատեան Պօղոս պէյի պայազատաց ալ բնագիտութեան դասատուութիւն ըրած, և գործնական փորձեր կատարած է, ու յետոյ՝ նոյն ժամանակի Արմաշու ժառանգաւորաց վարժարանին ալ քանակագիտութեան ուսուցիչ կարգուած է։

Այս պաշտօններէն ետքը կսկսի՝ Յովսէփեանի պետական պաշտօնավարութիւն, և հրապարակագրութեան ասպարէզը։

(3) Ծն. 1768—+1839։

ԳԱՍԸՄ ԲԱՇԱՏԱ ՊԻՐ ՖԱՃԻԱ

Էվվէլքի կէճէ սաաթ 8 րաատէլէրինտէ Գասըմ Բաշաթա Պէտրէտտին Մահալլէսինտէ ալթըպքի ճինայէթ վուգու պուլմուշ տըր.

Էվվէլճէ վաքըլյարտա մաքինիստ մայէթինտէ պուլունան, սօլ էլինին սագաթլյանմասը իւզէրինէ չիմտի կէօմիւրճ ամէլէլիկինտէ պուլունան, վէ էւէլէյ մահալլէի մէզքիւրտէ քեաթի Էյուպը Օսման էֆ. նին միւլքիւ թէսարրուֆ օլտըղը խանէյի պիր օ-տասընտա իգամէթ իտէն Ճիւզէբբօ նամընտա պիրիսի սաաթ 7 րաատէլէրինտէ մահալլէ մէզքիւրէ խաշըն Շիշլանէ զարագօլընա կիտէրէք, նամէչլու գէվճէսինին՝ խանէն տավարը տիպինտէ մաղթուլէն խամմըլընը իսպատ իլէ, իչճաղ իտէն մահալլէ մայիլմաշ վէրիլմէսինի պէյան իտմէսի իւզէրինէ, մէգ-քիւր զարագօլխանէտէն պիր նէֆէր գարագօլ կէօտէրէք, Գասըմ Բաշա պօլիս մէր...էզինէ խապէր վէրմիշ տիր։

Օրատան նաղըլան միւտաքքէրէ իւզէրինէ Պէյօղլու միւտտէսսըրըլըղը թայինի ըրֆ. Լուիճի էֆ. վէ Պէյօղլու միւտաասիլ ումումի միւաւինի իլէ մէմուրիյէնը սաիրէ կէճէ սաաթ 9տա մահալլէ վագայա կիտէրէք, մագթուլ գատընըն մուայէնէ օլընմըղտա, սուվարըն տիպինտէ այալը սուվար թարաֆընա, պաշը Գասըմ Բաշա ճիհէթինէ վէ էլլէրի մունթազամ պիր հալտէ սաղ թարաֆընա մայիլ օլտըղը հալտէ խամմըլը օլտըղը կէօրիւլտիւքի կիւպի, լէտէլ մուայէնէ պօյնընըն սաղ թարաֆընտան վէ աշաղըտան խօգարըյա տօղրու վուրուլտըղը վէ պիր գուրշունըն պէյնինէ գատար թէէսիր իլէ պէյնինին սախի մէյտանա չըգարըղը ճրհէթլէ, քեամէն իլէ աօ-լու գարապինա թապիր օլընըր պիր նէֆ սապանճա իլէ վուրուլմըշ օլտըղը տէր-քեար օլտուղու...

Թէյֆիյէթ գէվճէ նամէչլուսու ճիգրօսան սիւվարը օլունտըղտա, մէգզուրէնին օ կէճէ քէնտիսինի գավկա խաուլ, քէնտիսի սախի պիր իքի թօգամ վուրուլ իմայէն պուլունտուղը ճիհէթլէ, մէգզուրէ գօճունյա հիտաէկիմ օլտաան չըգտըղընը վէ 2 սաադըգա սօնրա պիր սապանճա սէսի իշիթտիկինտէ սապանճանըն սիւմամասը ճիհէթլէ, օրատան ալընարագ թէլէֆը նէֆս իթտիկինի անլատըղընը, վէ սօգագտա չըգտըղընըտա օլ վէճհլէ գատընըն վէֆաթ իթմիշ պիր հալտէ կէօրիւլտիւկիւնի ըսօյլէմիշ տիր։

Մէզգուրէնին՝ Գայմթաշտա Բէրպէր Բազարընտա Թաղագ Թիւճարը Պիլլօր օղլունըն մաղազասընտան պիր թագըմ էշեա սըրգամթ իթմէսինտէն տօլայը 6 այտան պէրու հապսխանէտէ պուլունան Անտօնիօ Թէհեաճըօ(?) Ճէվճէսի Թէտօրա օլտըղը անլաշըլմըշ տըր։

Մուայէնէ կէճէսի, օրթալըգ պիր պուչուգ գարընտան գլյաաէ գար իլէ մէսթուր օլտուղընտան, սապանճա մէմուրին թարաֆընտան թէճհարի օլընարագ, մագթուլէ-տան 40 ադըմ գատար էօթէտէ սէտտ իւզէրինտէ պուլունմուշ, վէ քէնտի նէֆսինէ սուի գաստ իտէն պիրիսինին՝ օ գատար ուզագ պիր մահալէ տապանճայը աթամայաճաղը անլաշըլմաղլա, թահգիգաթա իպթիտար օլունմուշ, վէ խան սէ-լուննուսէքիլէր իսթիխպարաթտան մէն իլէ իֆատէլէրի ալընարագ, մէզ-պուրէնին մէրգում Ճիւզէբբօ թարաֆընտան գաթլ իտիլմիշ օլտըղը հագգընտա տէլայիլ վէ իսպարա-թը քեաֆիյէյէ տէսթրէս օլընմասընա մէյանի, տէրհալ Ճիւզէբբօ հագգընտա՝ մուամէլէ մուամալէյէ թարաֆընտան մուվագգաթ թէվգիֆ էմրի վէրիլմիշ տիր։

Թահգիգաթ վէ իսթիճվապաթ տահա սաաթ 12յէ գատար տէվամ իտմիշ, պու կիւն էվրագըընը տահրիրէ իսթինթագիյէյէ թէվտի օլունաճաղը մուգարրէր պուլունմուշ տըր։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ ՍԻԿԱՐԱ ՔԵԱՂԸՏԸ

Հասըլաթը Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ աիտ օլմագ իւզրէ ախիրէն մէվգիի ֆիւլուսթէ չըգարըլտըղը կաղէթալըլա իլան իտիլէն նէֆիս սիկարա քեաղըտը սիկարա իչէնլէրին մաթլուպընա բէգ գլյաաէ մուվաֆըգ կէլէճէկինտէն, պիլխասսա մէգքիւր քեաղըտըն թերճիհ վէ իչտիրասը թավսիյէ օլունըր։

Պու սուրէթլէ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինին միւթէաատիտ պիվայէկեանընա պու նիւգտէն աէ պիր իանէ վէ մուավէնէթը համիյէթքեարանէ իֆրա իտիլմիշ օլաճագ տըր։

Մէրքէզը ֆիւրուխթը՝ Տէրսաատէթտէ Սուլթան Համամընտա վագը չէշմէ իթթիսալինտէ 10, 14 վէ 16 նոմէրօլը Շիրինեան Մարտիկ էֆ. նին տիւքքեանը տըր։ 7—2

ԻԼԱՆ

Պաղչէ Գաբուսընտա վագը կէօմրիւք գարշըսընտա Պուղտայճը խանընտա Թօնօզը պիր պապ պէօյիւք քեարկիր արտիյէ մաղազասը քիրալըգ օլտըղընտան, արզու իտէն զէվաթըն առ Պաղչէ Գաբուսընտա մուգիմ մէյհանէ Պէն մէր ... մաղազասընտա, վէ եախօտ Վարագէ խանընտա Գալչընեան Գապրիէլ էֆ. յէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։ 10—5

1881 դեկտեմբեր 8/20 թարիխլի գարարնամէ մուճիպինճէ Տիւյունը Ումումիյէի Օսմանիյէնին թէավիյէսի իչիւն թախսիս օլունան վարիտաթ.

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ—ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1893

ՎԷՐԿԻ	Վիլայեթլերին հասըլաթը սաֆիյեսի (Ղրուշ)	ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՍԱՖԻՅԷ — Խտարէնին վիլայեթ վէ մէրքէզտէքի մէսարիֆաթը (Լիրա Օսմանլը)	կէչմիշ սընէլէր էքսիկինին (Լիրա Օսմանլը)	1894 յնվր. նիհայեթինէտէք (Լիրա Օսմանլը)	1893 յնվր. նիհայեթինէտէք (Լիրա Օսմանլը)
Թիւթիւն (Պագայանըն թէավիյեսի)					
Թուզ					
Իփրագը սահիհէ					
Միւսքիրաթ	7,060,464 70				
Պալըգ					
Իփէք					
Միւտէրիյեթը ումումիյէտէն վերիլէն մէսարիֆ	381,906 86				
Հասըլաթը սաֆիյէ	6,678,557 84	65,359 67	908,113 79	969,473 46	970,559 65
Րէժինին թախսիսաթը			750,000	750,000	750,000
Պուլկարիսթան վէրկիսի թայինի օլունընճայա գատար թիւթիւն աշարընտան 100,000 լիրա	266,376 99	2606 74	89,686 21	92,292 95	92,876 57
Գըպրըս ֆազլասի վարիտաթընտա մահսուպէն թիւթիւն աշարը պագիյէսիյլէ կէօմրիւք իւզէրինէ վերիլէն հէվալէլէրտէն 130,000 լիրա			51,298	51,298	51,298
Շարգի Րումէլի վէրկիսինտէն պագիյաս	1266,886(*)	12,668 86	114,019 74	126,688 60	101,350 88
Թէնպէքի րէսմինէ մուգապիլ կէօմրիւք իւզէրինէ քէշիտէ օլունան պօլիչալարտան			25,000	25,000	25,000
Սըրպիսթան, Գարատաղ, Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթանըն իսապէթ իտէն սաւյէլէրտան					
Եէքիւն	8,211,820 83	80,635 27	1,934,117 74	2,014,753 01	1,991,085 10
Սանտըգտա մէվճուտ մէպլաղ իւզէրինէ ալընան փայիզ					
Թէպտիլը սիքքէ Ֆարգը					
Ճէման եէքիւն	8,211,820 83	80,635 27	1,934,117 74	2,014,753 01	—
1893ին այնի միւտտէթի	6,580,142 10	64,243 69	1,926,841 41		1,991,085 10

	Ղրուշ	Լիրա Օսմ.	Լիրա Օսմ.	Լիրա Օսմ.
1890 ապրիլ 18/30 թարիխլի մուգավէլէնամէ մուճիպինճէ 100տէ 4 ֆաիզլի թահվիլաթա մահսուպէն թէսլիմաթ		215,250		215,250
Տույունը Ումումիյէ իչիւն Իվրոպայա կէօնտէրիլէն վէ Սթամպօլտա թէէտիյէ օլունան մէպլաղ		1,488,847 32		1,431,706 72
Տույունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսինին մէսարիֆը ումումիյէսի		31,978 54		27,116 85
Պանգը Օսմանիյէ վաղ օլունան նագտ ալթուն վէ հիսապաթը միւթէ-թէլիֆէ		270,298 05		293,660 09
Թէպտիլ օլունմագ իւզրէ Պանգը Օսմանիյէ գօնուլան նագտ	855,549 90	8,354 31		23,324 29
Մէրքէզ սանտըղընտա մէվճուտ նագտ ալթուն				
Սանտըգտա մէվճուտ թէպտիլ օլունաճագ սիքքէ	2,453 09	24 79	2,014,753 01	27 15
				1,991,085 10

Մէճլիսը իտարէ իչիւն

Րէիս Մ. ԼԷՈՆ ՊԷՐԺԷ

Մէրահիս Մ. ՍԻՄՕՆՍԷԹԹԻ

Տէրսաատէթ 3/15 ֆէպրուար 1894

(*) 1893 դեկտեմբեր թախսիսաթը.

(47)

Մ. Ե. ՊՐԷՏՕՆ

ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒ ԳՈՒՍԱՆԸ

«Վտանգաւոր է գիրքս, փափսաց ինքնիրեն Վիքթոր, եթէ այս կողմ գալու ըլլան՝ յիշուած է բանս. քաշուիմ։»

Մեղմիւ՝ միշտ մութին մէջէն քերելով պատշգամին դրսի առիճաններէն սահեցաւ վար անշշուկ, մտաւ գաւիթը, և քանի մը վայրկեան վերջը սպասաւորաց սենեակին մէջ հանդարտօրէն նստած՝ չաղակրատ ազախիններուն՝ Տիկնոջ փախչելուն նկատմամբ վճռական խօսակցութիւնը կը լսէր։

* *

Պարոնը դարձաւ գրասեղանին առջեւ։ Թեպէտև կրքոտ և տկար էր սիրտը՝ սակայն պարզ էր և ուղղամիտ միանգամայն։ Իր կնոջը նկատմամբ առաջին ազդեցութեան հպատակեցաւ, պատժեց իր կինը, վրէժը լուծեց. սակայն խոկոյն տարակոյսն և ցաւն սկսան սրտին մէջ։ Իր եղբօրորդին ժառանգութենէն զրկելու արդար պատճառներ և իրաւունք ունէր, իսկ իր կի՞նը...

«Արդա՞ր է ըրածս.» հարցուց ինքնիրեն։ Սկսաւ խորհիլ։

Գրադարանէն հանած թղթերն տակն ու վրայ խառնուած էին գրասեղանին վրայ. գիպուածով անոնցմէ մին ձեռք առնելով սկսաւ կարդալ։ Բարիզի մէջ խզդուող թշուառ աղջկան նամակն էր. նորէն կարդաց.

«Ո՜հ, զոչեց յանկարծ, թշուառ կնկան մը յուսահատ մահուան պատճառ եղող անզգամին թողո՞ւմ իմ ժառանգութիւնս, իմ յաջորդութիւնս, իմ անունս. ո՛հ, ո՛չ, ո՛չ. անիրաւութիւն է իմ ըրածս, յիմարութիւն։ Մարի կտակին սպաննող աւազակն Ռէյնոմի տէր չկրնար ըլլալ։»

Ջայրացած սրտով առաւ գրած կտակը՝ զոր երկու սպասաւորները ստորագրած էին, յամպարին բոցին մօտեցուց, թղթին մեծ մասը բռնկած էր՝ ձգեց վառարանին մէջ, մոխրոտ աչքով բոցին ճարակը դիտելով։ Նըստաւ սեղանին դիմաց թիկնաթոռին վրայ, ծռեց գլուխը և ըսաւ.

«Իմ ստացուածքս աւելի արժանաւորներու ձեռք պէտք է իյնայ. Լիոնէլ և Տոկկոս Տոլ քեռորդիքս թո՛ղ բաժնեն իրենց մէջ իմ բաղդս. վաղը նոտար մը կը կանչեմ և պաշտօնական կերպով իմ վերջնական տնօրինութիւնս կու տամ. վերջին կտակս պատրաստել կուտամ։»

* *

Քարինկդըն՝ սպասաւորներու սենեակին մէջ մինչև կէս գիշերուան տասնմէկին կեցած էր. իր ծպտեալ կերպարանքովն աղախիններուն հետ կ'ընկերակցէր, իր վաճառքն անոնց ցոյց կուտար. սպասաւորները ուշանալով կը դիտէին կերպասներն՝ զորոնք սովորականէն շատ վար գնով կուտար անոնց։

Ժամը տասնմէկը քանի մը վայրկեան անցած էր՝ Քարինկդըն ոտք ելնելով՝

«Յուսամ թէ, ըսաւ, դուռը բաց է։

— Այո՛, գաւիթին դուռը մինչև ժամը տասնմէկուկէս բաց է միշտ։»

Փերեզակը մեկնեցաւ. բայց փոխանակ դէպ ի գաւիթն ուղղելու իր ոտքն՝ ծածուկ ճամբով մը դէպ ի պատշգամ դիմեց և վեր ելաւ։ Վերի յարկին կարգաւ պատուհանները լուսաւորուած էին. Սըր Օսվըլտի հիւրերուն մեծագոյն մասը առանձնացած էր։

Գրասենեակին լայն պատուհանը բաց էր, թէև վարագոյրները քաշուած. Քարինկդըն՝ վարագոյրին թողած ծակէն տեսաւ՝ որ Պարոնն գրասեղանին դիմաց նստած էր, նամակ մը կար ձեռքը, Ռնորիայի ձգածն էր։

«Օսվըլտ,

«Գիտեմ որ քեզի հետ ամուսնանալու չէի, Օսվըլտ։ Իմ սիրոյս համար քու ըրած զոհդ շատ մեծ էր. այս անհաւասարութենէն յայտնի էր թէ երջանկութիւն չէր սպասուեր։ Դու՛ ամեն ունեցածդ ինծի տըւիր, ես քեզի բան մը չունէի որ տամ։ Իմ անցեալ կեանքիս վրայ թանձր ամպ մը ձգուած էր։ Անուն, տուն, տեղ, բարեկամ, և ոչինչ չունէի, անծանօթ մը քեզի ընկեր ընտրեցիր. չեմ զարմանար որ այսպէս առաջին կասկածով հովին առջեւ ինկար դու, փառահեղութիւնդ և սէրդ կորսնցուցիր։ Մնաս բարեաւ դու, մարդոց մէջ ամենէն սիրելին և ամենէն բարին։

«Զգիտնաս պիտի բնաւ իմ առ քեզ ունեցած սիրոյս և յարգանացս չափն։ Այս բոլոր անցած դարձածին մէջ իմ զգացած չարաչար ցաւս միայն այս կէտին վրայ է՝ որ քու ազնուական սիրտդ՝ այսչափ անվայել կասկածներու և անարժան տարակոյսներու ձեռք խաղալիք եղաւ։ Մնաս բարեաւ։

«Զիս ճանչցած մթութեանդ մէջ կը մտնեմ դարձեալ. ապագայիս վրայ մի՛ խորհիր. քու ազնիւ սրտիդ ինծի տուած երաժշտական զարգացումդ՝ բաւական է ապրուստիս համար. ուրիշ բան չեմ ուզեր՝ բայց եթէ պարկեշտութեամբ ապրիլ։ Երկինք պահապան ըլլան քեզի։»

ՌՆՈՐԻԱ

Ո՛չ աղաչանք, ո՛չ ցաւ, այս էր բոլորը. պարզ և ազդու։ Կրկին ու կրկին կարդաց Սըր Օսվըլտ. խաբուա՞ծ էր արդեօք. խորհեցաւ. սակայն Լիտիայի վկայութիւնները՞...

«Ո՛չ, ո՛չ, գոչեց ինքնիրեն. վերէն ի վար սուտ է. վերէն ի վար կեղծ է։ Անշուշտ մօտ տեղ մը պահուըտած է, կը յուսայ դեռ իր կեղծ խօսքերովը խաբել զիս. սակայն երբ լսէ՝ թէ սիրտս քարէն աւելի կարծրացած է, թէ այլևս չեմ ուզեր իր չղօմներուն քծնիլ, պիտի աճապարէ իր տափօտ սիրականին քով։»

(Շարունակելի)

ՊԱՆԳ ՕԹՕՄԱՆ .

Ա Ն Օ Ն Ի Մ Շ Ի Ր Ք Է Թ Ի

Սէրմայէսի 10 միլեօն Ինկ. լիրա տըր։

Մէրքէզը Լօնտրէտէ Գալաթատա տըր։ Սթամպօլտա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Թօմաօն խանընտա, վէ Պէյօղլընտա Տօզլու Եօլտա 190 նումէրօլը տաիրէտէ պիրէր շուպէսի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիզտէ պիրէր խարէճ-խանէսի մէվճուտ տըր։

Շուպէլէր

Ատալիա, Գաղատտ, Լիմասօլ, Րուսճուգ, Ատանա, Պէյրութ, Մէրսին, Սէլանիք, Այտըն, Պրուսա, Նազիլլի, Սամսուն, Հալէպ, Շամ, Նիգտէրիա, Իզմիր, Իսքէնտէրիյէ, Գօնիա, Ուշագ, Սօֆիա, Եափրաէ, Լարնագա, Ֆիլիպէ, Թրապիզօն, Ընդարէ Գախիրէ, Բուրթասյիտ։

Եսհամ վէ թօլիգա սէնէտաթը մուգաբիլինտէ, մուայյէն պիր վատէ իլէ՝ վէ եախօտ հիսսաը ճարի գարտասինտէ իգրագըթ ագտ թօլիգա սէնէտաթը ագօնթօ էյլէյիփ, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ քաաին պէլտէլէր իւզէրինէ թօլիգա վէ չէք վէ գրէտի մէքթուպլարը վէ էմրը թէլէկրաֆի քէշիտէ վէ հիսսաը ճարի քուշատը եահամ վէ թահվիլաթ վէ եէլտ գիրգըմէթ մուհաֆազա էյլէտիկի կիպի, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ գուբօն վէ թօլիգա պէտէլլէրինի թահսիլ, վէ Դօրստտա մուպայէաթ օբարթոնլարընը իւֆա վէ մէտաքիւբաթ պէյ ու ֆիւրուխթ իթտիկի, վէ Պանգը Օսմանիյէ վատէլի մուայյէնէ իլէ թէվտի օլունան նուգուտ իչին,

Պիր սէնէ վատէ իլէ թէվտի օլընան մէպալիղէ 100տէ 2 պուչուգ, 6 այ վատէ իլէ օլան մէպալիղէ 100տէ պիր պուչուգ, 3 այ վատէ իլէ թէվտի օլընան մէպալղտ 100տէ 1 ֆաիզ վէրիլիրկի,

Սթամպօլտաքի շուպէնին մուամէլաթը մէպսութէսին պաշգա էմթաա իւզէրինէ աւանս վէ իգրաազը նուգուտա էյլէտիկի, էմանէթէն վէ եախօտ վէտաիա տըրիյէ օլարագ թէվտի օլընան էշեաընը մուհաֆազասընը տէրուհտէ իթտիկի,

Պէյօղլընտա քաաին շուպէսինին էմթաա մուամէլաթընտան մաատա տիկէր մուամէլաթըն քաաֆֆէսինի իւֆա էյլէտիկի վէ ինպաշ ֆիյաթը իւզրէ գուրալը թահվիլաթ, եանի Բարիզ չէհրի օպլիկասիօնը, Րումէլի տէմիրեօլ թահվիլաթը, Եունան ինթանգօլը թահվիլաթը, Բանամա ինթանգօլը սէնէտաթը պէյ ու ֆիւրուխթ իթտիկի, Սթամպօլ վէ Պէյօղլընտա քաաին շուպէլէրտէ Րումէլի տէմիրեօլ թահվիլաթընըն բրօմէսլէրի տաախի սաթըլըրլար, վէ 50 լիրայա գատար սէնէտիկ 100տէ 3 ֆաիզ իլէ թէվտի օլընմագ իսթէնիլէն ագչէյի գապուլ իթտիկի իլան օլունըր։ 8—4

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՇԷՀՐԻՆԻՆ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՇԻՐՔԷԹԸ ԹԷՆՎԻՐԻՅԷՍԻ

Իսթիէպանէ, Ֆապրիգա, Մուղազա վէ Միւտիրիյէթ՝ Սթամպօլտա Պաշը Ալի ճատտէսինտէ.

Ըշըգ իթմէք, ըսընմագ, եէմէք բիշիրմէք վէ գուվվէի մուհարրիքէ իլէ պէլէմ վէ մաքինա իշլէթմէք իչին հավա կազը։

Գազըն վէ գուրշուն տամլարը չուվալլար տէրունինտէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ հէր պիրինին ճինսիտէն Գօգ քեօմիւրիւ։ Գու քեօմիւր՝ մահրուգաթըն էն թէմիզի վէ էն քեարլըսը օլուպ, տէբօլարը՝ Եէտիքուլէտէքի Կազխանէտէ, Սթամպօլտա տաիրէի Միւտիրիյէթտէ, Գալաթատա Գալաֆաթ Եէրինտէ 61 նումէրօլը մաղազէ, Եուքըրէտէ Գարաքէօյտէ, Ֆիլիպպէտէ վէ մահալը սաիրէտէ պուլընըր։

ԳԱԹՐԱՆ ՎԷ ՆԷՇԱՏԸՐ ՌՈՒՀԸ

Հավա կազը հէր նէ չէշիտ թուլլանըլըրսա իպտիտա իւզէ ճիհանտէն տէհի ու իսթիֆատէ օլունուր։

Սթամպօլտա կազըն խաթթըն օլընտըղը պազը իւզէր պիր վէճհը աթթի պէյան օլընըր։ Ֆէս գալըպճըլարը, խուսուսի, ուտումի, խասթախանէ վէ լօգանթա մաթպախլարը իչին կազ. մաթպաալար, ֆապրիգալար, մէքթէպլէր, կազօզ լիմօնաթա ֆապրիգալարը, մաղազաճըլար, եէմէգ տէբօլարը, պազըլէ վէ գօնագ թուլումպալարը վէ էմսալի իչին կազ իլէ իշլէթիլէն մաքինալար։ Լօգամճըլար, պօյաճըլար, ճէվահիրճիլէր, քէրուքճիլէր, միւճէլլիթլէր, եէմէքճիլէր վէ գայրիհիմ իչին կազ. խարէճխանէլէր, խանլար, խուսուսի իշ օտալարը վէ էմսալի իչին կազը սօպալար. իսթէնիլիկի վաղթ կազ իլէ ըսըթըլան պանեօլար, քիմեախանէլէր վէ գայրիհիմ վէ գայրիհիմ։

Գօգ վէ կազ իլէ գուրշուն մաթպաա սօպասը քի՝ հէր իքի տէսսիլէն տէ միւգյաթըն վէ դէյալէտ հավի տըր։ Խասթախանէլէրտէ, պէշլագրըտա, մէքթէպլէրտէ վէ սաիրէտէ կազ իլէ ըսընըր։ Գօգ ու Թէքէսի օլունմագտա, պու սօպալար, եանի պու օճագլարըն եուքարըսը ... 5 քուրուշ մասրաֆլա եանար կազ վասըթասըյլա նիհայէթ տէրէճէյէ, եանի էլէքթրիգ կիպի ըշըգ եէրիր։ Մէզէլէ, 40 մում քուվվէթինտէ ըշըգ 5 քուրուշ մասրաֆ օլուր։ Պազըլէր, քէօշքլէր, սարայլար, հարէմ տաիրէլէրի վէ սաիրէ իչին ըէք ալչա տըր։ Հավա կազը՝ սու կազընտան խարէճի օլարագ տահա կիւզէլ վէ տահա թէմիզ եանար։

Շիրքէթ՝ կէրէք ըշըգ, կէրէք ըսընմագ վէ կէրէք մաթպախ իչին պաշլէտտէ պիր օլընան ֆիյաթլարլա հէօթրիւ տէ հավա կազը վէրիր։

Սթամպօլտա Պաշը Ալի ճատտէսինտէ Միւտիրիյէթ Շիրքէթ օլունուր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 19 փէպր.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	99—43
Օսմ. էսհամը ագչըլը	23—71
» » գապանըգ	23—71
» » Սէրի Ա	58—12
» » » Բ	37—37
» » » Գ	25 —
Օթօման 1871	103—75
Օսմանլը Պանգասը	14—28
Րուսիա խաթիգրագը	—
Մըսըր տուչ. մուքթթաէրաէ	102—62
» խաթթիյասը	104—50
Տաիրէի Սանիյէի Մըսըր	104—50
Իւթալիա խաթիգրագը	—
Պուլկար խաթթգրագը	79—75
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—38 60

Բարիզ 19 փէպր.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	098—75
» » 4½ %	104—87
Եէնի Օսմ. էսհամը ագչըլը	23—93
» » » գաբանըգ	23—96

Մուխթէլիֆ

Սէրի Բ.	37—45
» Գ.	25—25
Րումէլի շըմէնտէֆէրի	109—37
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	426—25
« Պանգասը	608—43
Գրէտի Լիօնէ	775—
Գրէտի Ֆօնսիէ	1001—25
Ֆօնիէսար տէքսօնթօ	—
Սիւվէյիչ ագսիօնը	2736—25
Իթալիա էսհամը	77—15
Մըսըր Ֆօն. մուքթթաէրաէ	518—15
Բաֆօսիւթէ Թիւրք	471—87
Եունան 5 % 1879	—
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—19½

Վիէննա 19 փէպր.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125—45
Րումէլի շըմէնտէֆէրի Ֆր.	65—70
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	209—20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տէյն ագչ. գաբ.	26—15
» » » էն եէնիքօէք	26—15½
» » » էն աշագը	26—10½
Պու սուպաէ ագչըլը գ. ք.	26—13½
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	96—
» » » էն եէնիքօէք	—
» » » էն աշագը	—
» » » ագչըլը գ. ք.	—
Սէրի Ա.	58—05
» Բ.	37—
» Գ.	27—15
Րումէլի շըմէնտէֆէրի	108—50
Ագչէ ֆարգը	6—
Բէշլիք Օըշ.	—
Չէյրէքլիք » բէշօր	30—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7—35
Սթամպօլ Պանգասը	3—
Օսմանլը Սիկուրթա շիրքէթի	5—57½
Րէժի ագսիօնը	18—36
Թրամվայ	5—62½

ԱԳՉԷԼԻՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 գր. տան	Դըշ. Բը
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—05
Մէճիտիյէ »	97—
Պէշլիք »	101—20
Ալթըլըգ »	102—20
Ինկիլիզ լիրասը	110—13
Ֆրանսըզ ալթընը	87—29
Բօլ	90—
Գրէմիզ ալթընը	51—15
Գարգօն գայմէսի	8—50

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—½
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—80

ԻԼԱՆԱԹ

ԴԱԻՐԷ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(5) B մարգալը բօտամին՝ գըյէի ճէտտ 72, պէհէր գըյէի ճէտտի 70 գրշ.

SF մարգալը աչըգ եէչիլ ալիգարին գուպար՝ գըյէի ճէտտ 35, պէհէր գըյէի ճէտտի 31 գրշ.

SW մարգալը եէչիլ ալիգարին աճին՝ գըյէի ճէտտ 35, պէհէր գըյէի ճէտտի 23½ գրշ.

SBF մարգալը համիզը մօրխալիգարին գուպար՝ գըյէի ճէտտ 21, պէհէր գըյէի ճէտտի 60½ գրշ.

Սիրքէ րուհու՝ գըյէի ճէտտ 33650, պէհէր գըյէի ճէտտի 2 գրշ. 30 բարա.

A մարգալը բլաթին ալը գուպար՝ գըյէի ճէտտ 419, պէհէր գըյէի ճէտտի 21 գրշ.

W մարգալը գօրպագոլ սարըսը գուպար՝ գըյէի ճէտտ 20.

W մարգալը գալօվլավին աճին՝ գըյէի ճէտտ 27, պէհէր գըյէի ճէտտի 16 գրշ.

SW մարգալը անթրաչ Պրաուն գուպար՝ գըյէի ճէտտ 45, պէհէր գըյէի ճէտտի 45 գրշ. 20 բարա.

SW մարգալը սէբօյէրվին աճին՝ գըյէի ճէտտ 115, պէհէր գըյէի ճէտտի 14 գրշ.

SW մարգալը բօրթուգալ ալիգարին գուպար՝ գըյէի ճէտտ 6, պէհէր գըյէի ճէտտի 50 գրշ.

XA մարգալը մավի ալիգարին աճին՝ գըյէի ճէտտ 15530, պէհէր գըյէի ճէտտի 36 գրշ.

A մարգալը իմթիյազը մավի ալիգարին գուպար՝ գըյէի ճէտտ 25, պէհէր գըյէի ճէտտի 60 գրշ. 20 բարա.

B մարգալը բոլըգ սիյահ ալիգարին գուպար՝ գըյէի ճէտտ 10300, պէհէր գըյէի ճէտտի 14 գր. 30 բարա.

Ֆէս վէ Իզմիթ ֆապրիգայի Հիւմայունլարը իչին միւպայէա օլընմագ իւզրէ մէվգի միւնագասաա օլան պալէտէ մուրագգամ իւլըգտար 14 գալէմ պօյա էճզասը ֆիյաթը մուրագգամէլէրի թալիմաթընտա կէօսթէրիլէն գարար վէճհըլէ Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* *

(6) Ասթարլըգ ամէրիքան՝ թօբ 1660, պէհէր թօբը 28 գրուշ 10 բարա.

Պէյազ մասսամօլ՝ արշընը ճէտտ 34500, պէհէր արշընը ճէտտի 1 գրուշ 25 բարա.

Սըգ գանավաչօ՝ արշընը ճէտտ 8195, պէհէր արշընը ճէտտի 1 գր. 30 բարա.

Տիկէր նէվ մասամօլ՝ արշընը ճէտտ 4000, պէհէր արշընը ճէտտի 2 գրուշ.

Իսբինաթօ՝ արշընը ճէտտ 8524, պէհէր արշընը ճէտտի 1 գր. 35 բարա.

Րէվէնտուգ՝ ջարշընը ճէտտ 3850, պէհէր արշընը ճէտտի 2 գր. 20 բր.

Նիզամիյէ էսլիհէ անպարը իչին միւպայէա օլընմագ իւզրէ մէվգի միւնագասայա գօնուլարագ էվվէլճէ իլան իթմիշ օլան պալէտտէ մուրագգամ 6 գալէմ էչեանըն, չուգալը Րումէլինին 14-ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւնի միւնագասասը իճրա օլընարագ մէզքուր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, ֆիյաթը մէզքուրէնին թէնզիլիյէ իթմէյէ վէ երթէսի կիւնի 100տէ 5 թէմինաթ տալիպ օլանլարըն՝ մաքամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* *

(7) Ծիւնուսը ճէնաը Միւլքի քանիէ խարէճի իչին միւպայէա օլընաճագ օլան 100000 գըյէտէն 150000 գըյէ գատար Թիւրքիթէ թօբրագ չէքէրինին, իչիւ չուգալը Օընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի վէ երթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէմինաթ գապուլ օլընաճագը ճիհէթլէ, իթմասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։ 3—2

* *

(8) Ասաքիրը Շահանէյէ չէնիը բամագանը չէրէֆտէ վէրիլմէք իւզրէ միւպայէասը մէվգի միւնագասայա գօնուլան 13000 գըյէ զէյթունեա, նըսֆը Մօրա վէ Միտիլլի թագէ սալամուրա վէ նըսֆը տիկէրի Թուզլու թագէ չայըր քի 13000 գըյէ քէնտայիրին իչիւ չուգալըն Օընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի վէ երթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէմինաթ գապուլ օլընաճագը ճիհէթլէ իթմասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։ 3—2

* *

(9 Պէօյիւք վէ Քիւչիւք Գարասունլարտա վէ Լանգազա վէ Եւվանը վէ Պալըճա վէ Քէսէնտիրէ վէ Գաժալասու վէ Սէլանիկէ 8 սաաթ պուտա ու մէսաֆէսի օլան մէվագըտա պուլունան վէ պուլունմագըլագ եամասըյլայա ճէտտէտէն ինշասը օլան ծինուտալ ճէնաը Միւլքիւքանէնին միւթէգաբըլ իւզրէ հիւլուլ 310 սէնէսի մարտընտան իտիպարէն սէնէյի չուգալըն նիհայէթինէ գատար իտարէլէրի իչին մահալլինճէ մէվգի միւնագասայա վազ օլընան էրզագ վէ մահրուգաթըն պուրաճա իթմասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

* *

(10) Մա միվալը Շգոտրա Ֆըրգասընտա պուլունան վէ պուլընտուրըլաճագ օլան ծիւնուտը ճէնաը Միւլքիւքանէնին միւթէգարրիւ իւզրէ հիւլուլ օլան 310 սէնէսի մարտը իպթիտասընտան 311 սէնէսի մայիս նիհայէթինէ գատար 15 մահ զարֆընտա իտարէլէրի իչին մահալլինճէ մէվգի միւնագասայա վազ օլունան էրզագըն պուրաճա իթմասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

* *

(11) Իզմիրտէ պուլընան վէ պուլընտուրըլաճագ օլան ասաքիրը Շահանէնին միւթէգարրիւ իւզրէ հիւլուլ օլան 310 սէնէսի զարֆընտա իտարէլէրի իչին մահալլինճէ մէվգի միւնագասայա վազ օլունան էրզագ վէ սաիրէնին պուրաճա իթմասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

Սթամպօլտա Զարշուի Քէպիրտէ Խաֆֆաֆլար ճատտէսինտէ 37 վէ 38 նումէրօլը տուքքեանլարտա սաքին միւֆլիս Գ. Քրիթօբուլօ վէ Սիրօ Մարգօվիչ շիրքէթինին 29 քեանունու էվվէլ սէնէ 309 թարիխլինտէն պէրու իֆլասընըն վէ իֆլասլարընըն նէզարէթէ վէ մուսախէզէսի տէֆթէրլէրինէ ... Թիճարէթ մահքէմէսինճէ ... Մահքէմէ Թիճարէթէ...

Ժիւժ Գօմիսէր

7 շուպաթ 309

* *

Սթամպօլտա Զարշուի Քէպիրտէ Խաֆֆաֆլար ճատտէսինտէ 37 վէ 38 նումէրօլը տուքքեանլարտա սաքին միւֆլիս Գ. Քրիթօբուլօ վէ Սփիրօ Մարգօվիչ շիրքէթինին 29 քեանունու էվվէլ սէնէ 309 զիմմէթինտէ ալաճագը օլանլարըն Գանունընամէյի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ ալաճագլարընըն սէթթէրինի թամզիմ իլէ սաիրի սինտիքլէրին իւթիպասա վէ Թայինի նազգընտա իսթիշարէ օլունմագ իւզրէ, իշպու 309 սէնէսի շուպաթընըն 21ինճի միւսատիֆ օլան բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6 բաատէլզէվալտէ Մահքէմէի Թիճարէթը Պաշքիթապէթինին իֆլաս օտասընա կէլմէլէրի իլան օլընըր։ Ժիւժ Գօմիսէր

7 շուպաթ 309

Պազը թէքքէսա վէ զէվտա վէ խասաթխանէ վէ մէքթէպիւ իլէ գափթիյէ հավալեանէ վէ մուհաճիրիյն խասթախանէլէրի իչին 309 սէնէսի քեան. սանիսի իպթիտասընտան 310 սէնէսի քեան. էվվէլ նիհայէթինէ գատար պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումի օլան մալիւմ էլ մէգատիր լահմ վէ գուրպանլըգ աղնամ վէ սաիրէնին պու քերրէ իճրա գըլընան միւնագասասընտա լահմին պէհէր աթիգ գըյէսի 5 գր. 15 բարա, վէ գուրպանլըգ աղնամըն պէհէր բէսի 106 գր., վէ ճիլտլէրին պէհէր թագըմը 2 գր. 20 բարա, վէ չէմէր բուղէնին պէհէր աթիգ գըյէսի 5 գր. 35 բարա ֆիյաթըլա թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ թէգարրուր իթմիշ վէ 100տէ 5 թէնզիլաթ իչին իչպու չուգալըն 10ընճը բէնճշէնպիհ կիւնինէ գատար միւտտէթ թամտիտ օլունըպ, հէվմի մէզքուրտէ սաաթ 11տէ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլընաճագընտան պուլունան թալիպլէրի մէզքուրէ կիւնու, ● սաաթ 11տէ եէրի թէնզիլաթըլա բօղչէթ բուճէլէրին պու միւտտէթ զարֆընտա Մէճլիսը Մալիյէի միւրաճաաթ էյլէմէլէրի գըմնըն- տա իլանը քէյֆիյէթ օլունըր։

5 շուպաթ 309

Սօրիանօ էսնաֆը նուզգատը մէվզուֆէ միւթէվէլլիսի Մէհմէտ էֆ.նին՝ Տէրսաատէթ Պիտայէթ Մահքէմէսի Պիրինճի Հուգուգ տաիրէսի իլամըյլա, էսնաֆը մէրգումէյէ Ցաիգ էֆ. զիմմէթինտէ ալաճագը օլան մէպլաղա մալիւմէնին թէէտիյէսի խուսուսընտա մահճուզ պուլընան Զարշուի Քէպիրտէ Եօրղանճըլար իչինտէ Ալի Բաշա խանը ճատտէսինտէ Էսքի Տիրէք սօգաղընտա վաղր թախմինէն 24 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի վէ շէհրի 120 գրշ. քիրալը Քէթիրիր 35 նումէրօլը տուքքեանըն նըսըֆ հիսսէսի 61 կիւն իճրա գըլընան միւզայէտէ նէթիճէսինտէ լիրասի Օսմանի 100 գրշ.տան օլմագ իւզրէ 5750 գրշ.տա, վէ մահալը մէզքուրտէ Թախթաքալէ 16 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի վէ շէհրի 80 գր. քիրալը Քէթիրիր 37 նումէրօլը տուքքեանըն քէզա նըսըֆ հիսսէսի 5000 գրշ.տա, վէ եինէ Ալի Բաշա խանընտա 36 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի վէ շէհրի 120 գրշ. քիրալը պիր պապ տուքքեանըն նըսֆը 4750 գրշ.տա թալիպլէրի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմիշ, վէ միւտտէթը միւզայէտէնին ինգըզասընա մէպնի մուվագգաթէն գարարատէլէրի քէշիտէ գըլընմըշ օլտըղընտան, պունտան զիյատէյէ եանի 100տէ 5 զամմըլա թալիպ օլանլարըն վէ սահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին թարիխը իլանտան իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթլա բէյ սիւրմէլէրի լազըմ կէլէճէկի վէ միւտտէթ ինգըզասընը միւթէաքըպ գարարը գաթիսի քէշիտէ գըլընաճագընտան, անտէն սօնրա զամմ վուգուու պուլունսա գապուլ օլունմայաճագը՝ Տէրսաատէթ Իճրա Նիզամիյէ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունըր։

7 շուպաթ 309

Ծէնէթմէքեան Էպուլֆէթը Սուլթան Մէհմէտ Խան հազրէթլէրի էվգաֆը ճէլիլէլէրինտէն Քիւբրիւլի շէրիֆլէրի ճիվարընտա Գարաման ճատտէսինտէ վագը 20 նումէրօլը պիր պապ տուքքեան իչպու 310 սէնէսի մարտընտան իթիպարէն իւ հալէ վէ իճար խուսուսընտա էօհթէ ճարընա թալիպ պուլունանլարըն մահըր հալը Րումինին 14ինճի բազար էրթէսի կիւնինէ սաատ Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէսի ումումիյէ խարէճինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։ 5—3

3 շուպաթ 309

Ծէվահիր չէրիֆէ իչին միւպայէասընա լիւզում կէօրիւնէն 10000 արշըն Թարապլուս հասըրը 40 բարատտ վէ Եաթիմէ վէ Տէտէաղաճ Էվգաֆ խարճլէրինէ թէգլիմ օլընաճագ 5660 գըրա քէզալիք Թարապլուս հասըրը 50 բարատտ թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուղունտա, վէ չէհրը ճարի Րումինին 7ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10 պուչուգա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ քէզալիք սաաթ 10 պուչուգա գատար 100տէ 5 թէնզիլ ...

5 շուպաթ 309

օլունուր իսէ գապուլ խուլէճէկինէ պինաէն, նօգսանըյլա իթա իթմէք վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մէճլիսը խարէճի Լէվազըմ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

5 շուպաթ 309 3—2

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԹՈՒԱԼԷԹ ԳՐԷՄԻ

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԲԷԺ ՆԱՐԱՐ Սէրթ վէ զըզարմըշ էլլէրէ վէ չաթլամըշ էլ վէ տուտագլարըն էյլէշմէսինէ։

ԲԷԺ ՖԱՑԵԼԻ Եարա վէ սըյըրըմալարը թէմիզ սագլամագ վէ գուրութմագ իչին։

ԲԷԺ ՆԱՐԱՐ Տէրինին վէ խուսուսա քիւչիւք չօճուգլար տէրիսինին հիւմիրի մուհաֆազասընա։

Պիւլէճիւմլէ էճզաճըլարտա վէ էճզա թիւճճարլարընտա պուլունըր։

Տէրսաատէթտէ աճէնթէ վէ վէքիլ **Մ. Ս. ՖՐՈՒՇԼԻՆ**

Գալաթատա Մէրթէպանի սօգաղընտա Դիւնաճեան խանընտա։

ՏԷՎԱԻՐԸ ԷՄԻՐԻՅԷ ԷՃԶԱ ՄՈՒԹԷԱՀԻՒՏԻ

Ժ. ԱԼԷՔԵԱՆ

Սթամպօլտա Պաղչէ-Գաբուսընտա Ձէլալ պէյ խանը ալթընտա 2 նումէրօլը էճզա տէբօսու.

32 սէնէտէն պէրու թէէսիս իթմիշ օլան իչպու էճզա տէբօսընտա միւրաճաաթ իտէնլէր կէրէք էմթաանըն նէֆասէթինտէն վէ կէրէք ֆիյաթլարըն էհվէնիյէթինտէն մէմնուն վէ խօշնուտ գալմըշլարտըր թէէսսիս իթմիշ տիր։ Տէբօ մէզքուրտէ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրա վէ Ալէմանիանըն մէշհուր ֆապրիգալարընտան ճէլպ իտիլմիշ հէր նէվ էճզալար վէ Նօրվէճիանըն խալիս պալըգ եաղը պուլունտուղը կիպի, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզին հալիսը իլաճլար (Սբէսիալիթէ), վէ ճէրահիլէր իչին ֆէննը քիմիա, ալէթ ու էտէվաթ, գույուճըլուղա վէ ճերրահիօրլուգա մախսուս ալէթ վէ էտէվաթ, Պօրատօ վէ Մալգա շարապլարը, Էվրօպա մասնուաթը, հըրֆաթ տէգգըգլէրի իչին նիքէլ վէ անիթիմոն մատէնլէրի, ճէրահլար միւթէաալլիգ հէր նէվ լաստիք էտէվաթը, էճզա տուքքեանլարընտա իսթիհմալ օլունան լէվազըմաթ, էլէգթրիգէ մախսուս ալէթ ու էտէվաթ վէ բիլ թէլէքէլէրի, պազէլէյան վէ պաղէ վէ միւրաբպըլար իչին էվրօպատան ճէլպ իտիլմիշ ալաթ ամէլիյէ միւքէմմէլ իթ իսթէնիլիրսէ պուլունմագտա օլտուղը իլան օլունըր։ Սիպարիշլէր գայէթ տիքգաթ վէ սիւրաթլէ իճրա օլունըր։

ՀԱՐԻՐ ԳՕԶԱ ՄՈՒՍԱՊԷԳԱՍԸ

Տուլօնը Ումումիյէ Թարաֆընտան վարիտ օլան իլան տըր.

Մուգատտէմճէ պիլտիրիլմիշ օլտըղը իւզրէ պա իրատէի Սէնիյէ հազրէթը Բատիշահի, 309 սէնէսինտէ Իզմիրտէ Թէրթիպ օլունըպ թէվգիի մու քեաֆաթ բէտիի կէչէն շէհր Թէշրինը սանինին 22ինճի բազար կիւնիւ մահալլի հիւքիւմէթ գօնաղընտա իճրա օլունըշ օլան հարիր գօզա միւսապէգասընտա միւքեաֆաթա քեսպը իսթիհգագ իտէն պէօճէքճիլէրին էսամիսիյլէ քէյֆիյէթ վէ տէրէճէի միւքեաֆաթը հալի հէյէթը միւմէյյիզէ թարաֆընտան իքի աղիթ իւզէրինէ պալէսա ճէտվէլլէ թանզիմ գըլընմըշ օլան մազպաթանըն տէրճիյէ պէրվէճհը զիր իլանը քէյֆիյէթ իթմիշտիր օլունըր։

1309 սէնէսինտէ Իզմիրտէ Թէրթիպ օլունան հարիր գօզա միւսապէգասը նէթիճէսինի միւպայյին ճէտվէլ տիր.

75 կրամ վէ տահա զիյատէ թօխում աչըգ չայանը միւքեաֆաթ օլան պէօճէքճիլէր.

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԸՆԸՖ ԷՍԱՄԻ	Աչըլըշ Էննէսինտէ թօխումը գըլըմի (կրամ)	ճինս	Պիլլէլէն (քիլօ)	(կրամ)	Պէհէր 25 կրամ թօխումտան հասըլ (քիլօ)	(կրամ)	Պէհէր կրամ (քիլօ)	(կրամ)	Պէհէր կրամ (քիլօ)	(կրամ)	Նախտ (գրուշ)	Միւքեաֆաթ (գրշ.)
1. Մկրտիչ Ծէրիթեան Ատա Բազարընտան	75	Պաղտատ	245	500	81	833		230	8	666	1500	700

ԻՔԻՆՃԻ ՍԸՆԸՖ ԷՍԱՄԻ — 25տէն 74 կրամա գատար թօխում աչըգ չայանը միւքեաֆաթ օլան պէօճէքճիլէր.

ԻՔԻՆՃԻ ՍԸՆԸՖ ԷՍԱՄԻ	Աչըլըշ Էննէսինտէ թօխումը գըլըմի (կրամ)	ճինս	Պիլլէլէն (քիլօ)	(կրամ)	Պէհէր 25 կրամ թօխումտան հասըլ (քիլօ)	(կրամ)	Պէհէր կրամ (քիլօ)	(կրամ)	Պէհէր կրամ (քիլօ)	(կրամ)	Նախտ (գրուշ)	Միւքեաֆաթ (գրշ.)
1. Երուանդ Տ. Մկրտիչեան Պըչճիք.	50	Պաղտատ	125		62	500		240	8	320	1550	500
2. Պիստօս պաֆա Իզմիր	25	»	83		83			233	8	548	1500	400
3. Աչարիկ Զէյթճեան Ատաբազ.	25	»	70	500	70	500		217	9	176	1400	400
4. Սօրիկ Դայասօղլու »	25	»	76		76			208	9	606	1350	400
												5800

Պա իրատէի Սէնիյէ սիրինճի տէֆա օլարագ Իզմիր վէ Պըչճիք վէ Ատաբազարընտա 309 սէնէսինտէ Թէրթիպ պուլունան հարիր գօզա միւսապէգասընտա պէրվէճհը պալա 2 սընըֆա պա իսթիսա տախիլ օլան 8 նէֆէր պէօճէքճիլէրին մարիֆէթը ահիտսանէմիյէ վէ պէօճէքճիանէլէրի մուայյէն, վէ ալընան գօզալարտան հարիր քէչիտէ օլընարագ նիզամաթը մախսուսէսի մուճիպինճէ միւքեաֆաթա իճրաը իսթիհգագ իթտիքլէրի պէրվէճհը պալա էսամի վէ քէյֆիյաթընը միւպայյին իշպու ճէտվէլ թանզիմ գըլընտը։

21 Թէշրինը սանի 309

Տուլօնը Ումումիյէ զըրաաթ ֆէնն միւշավիրի վէ Պրուսա հարիր տարիւլթալիմի միւտիրի Թօրգոմեան
Իզմիր Տուլօնը Ումումիյէ մէրքէզ միւտիրի Հիւսէյին Էտիպ
Զըրաաթ հէյէթը ֆէննիյէսի վէ Կիւնէհի շուպէ միւֆէթթիշի Վահան
Լիվա Մէարիֆ գօմիսիօն րէիսի Հիւսէյին Բասրի

Պէօճէքճիանէլէրի մուայյէնէյէ մէմուր գօմիսիօնը մախսուսընըն պալատա կէօսթէրտիկի սուրէթ վէ մուգարրէրաթ հէյէթը միւմէյյիզէնին մուճիպինճէ գապուլ վէ թասդիգ օլունմուշտուր, մուճիպինճէ միւքեաֆաթըն թէվզիինէ գարար վէրիլտի։

21 Թէշրինը սանի 309

Րէիսը հէյէթը միւմէյյիզէ.— Իզմիր սանճագը միւթէսարրըֆը նամընա մուհասէպէճի լիվա Լէպիպ։

Ազալար.— Տուլօնը Ումումիյէ խարիճիյէսինտէն մէգտա միւտիրը ուսմանիսի Նօյէլ, Տուլօնը Ումումիյէ զըրաաթ ֆէնն միւշավիրի վէ Պրուսա հարիր տարիւլթալիմի միւտիրի Թօրգոմեան, Իզմիր Տուլօնը Ումումիյէ մէրքէզ միւտիրի Հիւսէյին Էտիպ. զըրաաթ հէյէթը ֆէննիյէսի Կիւնէհի շուպէ միւֆէթթիշի Վահան, Մէճլիսը իտարէի լիվա ազասընտան Մէհմէտ Ճէմալ, լիվա Մէարիֆ գօմիսիօնը րէիսի Հիւսէյին Բասրի։

Պալատա մուհարրէր ճէտվէլ վէ մազպաթա միւնտէրիճաթընտան նամըլըն, է(վէլա) իչպու հարիր միւսապէգասընա տախիլ օլան պէօճէքճիլէր՝ հէր իքի սընըֆտա 8 նէֆէրտէն իպարէթ օլտուղը հալտէ, 5ի թալիմաթ ահքեամը մուճիպինճէ չայանը միւքեաֆաթ կէօրիւլմիշ տիր։ Սանիէն՝ պէօճէքճիլէր իչինտէ Հարիր Միւսապէգասը Նիզամնամէսինին 3ինճի մատտէսինտէ միւնտէրիճ պուլունան Աէնտէյի միւսապէգասընտա քէսպը իսթիհգագ իտէն պուլունմամըշ տըր։ Սալիսէն՝ 700 գրշ. գըյմէթինտէ պուլունան 1 ատէտ խուրտէվեա իլէ 1500 գրշ.տան իպարէթ պիր մէպլաղ պիրինճի սընըֆտա տախիլ օլուպ միւքեաֆաթա նայիլ օլան Ատա Բազարընտան Ծէրիթեան Մկրտիչ էֆ.յէ իթա գըլընմըշ տըր։ Րապիէն՝ իքինճի սընըֆը պիրինճի միւքեաֆաթը օլան 500 գրշ.լըգ խուրտէվեա Պըչճիքլի Երուանդ Տ. Մկրտիչեան էֆ.յէ, վէ պէհէրի 400 գր. գըյմէթինտէ 3 խուրտէվեանըն իքինճի օլան տիկէր 3 միւքեաֆաթ սախիպի Իզմիրտէն Պիստօս պաֆա վէ Ատա Բազարընտան Աչարիկ Զէյթճեան վէ Դայասօղլու Սօրիկ էֆ.յէ իթա օլունմուշ կիպի, 5800 գրշ.տան իպարէթ օլան միւքեաֆաթը նագտիյէ սախիպ մումայիլէյհիմ 4 նէֆէր պէօճէքճիյէ պաշգաճա թէվզի ու թէսլիմ իթմիշ տիր։ Հէյէթը միւմէյյիզէնին էմրինէ մուհավվէլ օլուպ սուրէթը թէվզիի պալլէսա մուհարրէր 7300 գրշ.՝ նախտը միւքեաֆաթ օլան պէհէր պէօճէքճիլէրին իքի քըլը խաչ գօզա ալընարագ ֆապրիգասընտա իսթիհլաք հէր սիրինճիտէն հասըլ օլան իպէքլէրին միգտարը էսաս իթթիխազ իլէ օնա կէօրէ քէնտիլէրինէ թագսիմ ու իթա իթտիրիլմիշ, վէ սէնէի ատիյէ գօզա միւսապէգասընըն նէթիճէլէրինէ թէրթիպ օլունաճաղընըն իլէրուտէ նէշրի մուգարրէր պուլունմըշ տըր։
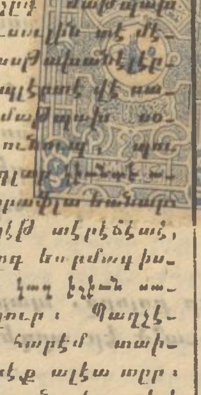
1 շուպաթ 309 3—3